

**การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอก
โรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร**

นางสาวพิมลพรรณ เพชรสมบัติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**An Evaluation of Non-formal Education Curriculum of Don Mueang District
Community Learning Center, Bangkok Metropolis**

Miss Pimolpun Phetsombat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Degree of Master of Education in Educational Evaluation**

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนเขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล   นางสาวพิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ
แขนงวิชา   การวัดและประเมินผลการศึกษา
สาขาวิชา   ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
อาจารย์ที่ปรึกษา   1. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัชรสุนทร
2. อาจารย์ ดร.นลินี ฦ นคร

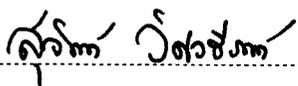
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เตือนใจ เกตุษา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัชรสุนทร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นลินี ฦ นคร)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางสาวพิมลพรรณ เพชรสมบัติ **ปริญญา** ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัธนสุนทร (2) อาจารย์ ดร.นลินี ฒ นคร
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตดอนเมืองในด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านผลผลิตของหลักสูตร

แหล่งข้อมูลประกอบด้วยบุคลากรของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง 23 คน ได้แก่ผู้บริหาร 1 คน พนักงานราชการ 2 คน ครูผู้สอน 13 คน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง 7 คน และผู้ที่กำลังศึกษาในศูนย์การเรียนชุมชนในเขตดอนเมือง ปีการศึกษา 2549-2550 ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ซึ่งมีอยู่ 3 รายการ พบว่า มีความพร้อมในระดับปานกลางทั้ง 3 รายการ ได้แก่ การเตรียมบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้อ และศูนย์การเรียนชุมชน

ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก 2 จาก 4 รายการ มีความพร้อมระดับปานกลาง 2 รายการ ได้แก่ การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครูและปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก 1 รายการ คือ และที่เห็นว่ามีความพร้อมในระดับปานกลาง มี 3 รายการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของครู การวัดและประเมินผล และกระบวนการกำกับติดตามนิเทศช่วยเหลือผู้เรียน

ด้านผลผลิตของหลักสูตรซึ่งมีอยู่ 2 รายการ พบว่ามีความพร้อมในระดับมาก 1 รายการ คือ มีความพร้อมในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน

Thesis title: An Evaluation of Non-formal Education Curriculum of Don Mueang District Community Learning Center, Bangkok Metropolis

Researcher: Miss Pimolpun Phetsombat; **Degree:** Master of Education (Educational Evaluation); **Thesis advisors:** (1) Dr. Kanjana Watanasuntorn, Associate Professor; (2) Dr. Nalinee Na Nakorn; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purpose of this study was to evaluate non-formal education curriculum of Don Mueang District Community Learning Center, Bangkok Metropolis, in four areas, namely, readiness preparation for implementation, inputs, learning and teaching management, and product.

The sources of data were 23 personnel of Don Mueang Non-formal Education Service Center, comprising one center administrator, two government officials, 13 teachers, and 7 supporting personnel, and 350 students studying at Don Mueang Community Learning Center during the 2549 – 2550 academic years. The data collecting instruments were an interview form and a questionnaire. Statistics for data analysis were the frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The finding conclusions were as follows:

On readiness preparation for curriculum implementation which comprised three components, it was found that respondents rated the readiness at the moderate level in all three components, namely, personnel preparation, preparation of documents pertaining to curriculum and instructional media/learning plans, and preparation of community learning center.

On fundamental input of the curriculum, it was found that respondents rated the readiness of input at the high level in two out of four components, and at the moderate level in the other two components, namely, the teacher's performance in accordance with the teaching function and the performance in accordance with the supporting function.

On instructional management process, it was found that respondents rated the readiness of the process at the high level in one out of four components, and at the moderate level in the rest three components, namely, instructional management by teachers, measurement and evaluation of learning outcomes, and monitoring, follow-up, and supervision of learners.

On the product of the curriculum which comprised two components, it was found that one component was rated at the high level, while the other was rated at the moderate level, namely, the moral and ethical characteristics of the students.

Keywords: Curriculum evaluation, Non-formal education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาของ รศ.ดร.กาญจนา วัธนสุนทร และ ดร. นลินี ฅ นคร คณะอาจารย์ผู้สอนวิชาการวัดและประเมินผลทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือเป็นกำลังใจ ตรวจสอบแก้ไข จนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณนายภักย์ กลั่นบุศย์ ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคลากรของ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางเขนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือวิจัย

ขอบพระคุณ นายอนันต์ เมาระพงษ์ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคลากร ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมืองที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ

กรกฎาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
กรอบแนวคิดและทฤษฎี.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร.....	12
การประเมินหลักสูตร.....	13
การจัดการศึกษานอกโรงเรียน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
บทที่ 3 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	52
แหล่งข้อมูล.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	58
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	71
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปการวิจัย.....	72
การอภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	88
ก ตารางการเทียบโอน.....	89
ข สักส่วนผู้เรียนตามศูนย์การเรียนรู้.....	96
ค ประเด็นการสัมภาษณ์.....	98
ง กรอบแนวทางการประเมิน.....	100
จ แบบสอบถาม.....	110
ฉ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	129
ช ผลตรวจสอบความตรงของค่า IOC.....	131
ประวัติผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน (n = 23).....	58
ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน (n = 23).....	59
ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับศูนย์การเรียนชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน (n = 23).....	60
ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอน เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามความคิดเห็นจากผู้บริหาร และครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350).....	61
ตารางที่ 4.5 ผลการประเมิน เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาต่างๆ และจัดกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350).....	62
ตารางที่ 4.6 ผลการประเมิน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบภารกิจใน ภาระงานสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350).....	63
ตารางที่ 4.7 ผลการประเมิน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบภารกิจใน ภาระงานสนับสนุนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน (n = 23).....	64
ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350).....	65
ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350).....	66
ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350).....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับกระบวนการ กำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350).....	68
ตารางที่ 4.12 ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล.....	69
ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร เรื่องคุณลักษณะทั่วไป ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน (n = 23).....	69
ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร เรื่องคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน (n = 23).....	70

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 โครงสร้างองค์กรการศึกษานอกโรงเรียน.....	6
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการประเมิน.....	8
ภาพที่ 2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนตัน.....	16
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน.....	23
ภาพที่ 2.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพบกลุ่ม.....	42
ภาพที่ 3.1 คำร้อยละของครูปฏิบัติหน้าที่สอนจำแนกตามเพศ อายุ อายุการปฏิบัติงาน วุฒิทางการศึกษา.....	55

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 10 ได้กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า สิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเก็บค่าใช้จ่า” เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนเป็นระบบการจัดการศึกษาประเภทหนึ่งที่รองรับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยเป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ คือผู้ใหญ่และเยาวชน อายุ 16 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่พลาดโอกาสหรือขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาในระบบ มีคุณลักษณะ ความต้องการ และเป้าหมายในการศึกษาแตกต่างไปจากเด็ก สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนเป็นองค์กรที่พัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดให้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ขึ้น โดยได้ศึกษา สํารวจ ข้อมูล และปัญหาที่สอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 28 ที่กำหนดว่าหลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ ต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสม รวมทั้งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคล มาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ที่กำหนดว่า ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพและสอดคล้องกับมาตรา 22 ที่กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544 : 1) เพื่อให้การจัดการ

เรียนรู้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศและหลักการจัดการศึกษานอกโรงเรียนพร้อมทั้งได้ปรับมาตรฐาน และ สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการ เรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่นและผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ใหญ่และส่วนใหญ่ ทำงานอยู่แล้วเป็นสำคัญ

การศึกษานอกโรงเรียนในปัจจุบัน อยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี โครงสร้างขององค์กรตามภาพลักษณะการบริหารงานประกอบด้วยหน่วยกลาง คือ กระทรวงศึกษาธิการ และมีส่วยย่อยตามหน่วยงานต่างๆ คือ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่ง มีหน้าที่สั่งการตามนโยบายหรือคำสั่งต่างๆ ไปยังสำนักงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน และทาง หน่วยงานนี้ก็จะส่งแผนงานหรือนโยบายต่างๆ ไปยังกรุงเทพมหานคร และ ต่างจังหวัด

ในส่วนของกรุงเทพมหานครก็จะแบ่งเป็น 4 ศูนย์ คือ ศูนย์บริการการศึกษานอก โรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 ศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 และ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 4 ซึ่งทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 4 แบ่งออกเป็น 6 เขต คือ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตหนองจอก ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ลาดกระบัง ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตมีนบุรี ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต บึงกุ่ม ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางเขน และ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ดอนเมือง โครงสร้างองค์กรการศึกษานอกโรงเรียนมีลักษณะดังภาพที่ 1.1

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมืองรับผิดชอบจัดการศึกษาให้เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไปและมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่ศูนย์บริการการศึกษากำหนด คือ เป็นคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีสัญชาติไทย ศูนย์นี้จัดการศึกษาโดยยึดแนวคิดดังกล่าว ข้างต้น และได้มีการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ในด้านสายอาชีพหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพที่จัดให้บริการแก่ประชาชนจะมีวิชาที่หลากหลายส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่ใช้เวลาเรียนระยะสั้นๆ มีลักษณะเนื้อหาที่จบในตัวเอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนด้านอาชีพให้สามารถประกอบอาชีพอิสระและเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานเข้าสู่ตลาดแรงงาน (หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ 2549 : 5) มีการปฏิบัติจริงที่บูรณาการกับวิถีชีวิตให้แก่บุคคลและชุมชนเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจและชุมชนหลักสูตรระยะสั้นจะใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 50 - 150 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับลักษณะของหลักสูตร ประชาชนและผู้สนใจที่จะศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับ ประกาศนียบัตรสามารถนำไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ สำหรับการศึกษายาสามัญทางศูนย์ได้จัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับหรือ กลุ่มเป้าหมายที่พลาดและขาดโอกาสได้รับการศึกษาในระบบหรือกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีให้ได้ ซึ่งหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอนนั้นทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง ได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มาใช้ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า หรือยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า หรือยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

การศึกษาในแต่ละระดับใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตร 4 ภาคเรียน หรือ 2 ปี มีการทำกิจกรรมโครงการในแต่ละรายวิชา และการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยจัดให้ทั้งประชาชนทั่วไป พนักงานในสถานประกอบการ และทหารเกณฑ์

สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษานอกโรงเรียนนั้นมีความหลากหลาย แล้วแต่ความพร้อมของศูนย์การเรียนชุมชน หรือที่เรียกว่า ศรช. (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ : หน้า 5) ซึ่งมีหน้าที่ในการจัด สนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียน และให้บริการส่งเสริมการเรียนการสอน ศูนย์การเรียนชุมชน (ศรช.) อาจจัดตั้งขึ้นในหน่วยงานราชการ

วัดศาลาประชาคม ศูนย์เยาวชน หรือสถานศึกษาที่อื่นใดที่ผู้มีอำนาจจัดตั้งพิจารณาเห็นว่าเป็นสถานที่เหมาะสม ในการจัดการเรียนการสอนในศูนย์การเรียนชุมชนนั้น จะมีวิธีการจัดการเรียนการสอนให้กลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือผู้เรียนที่เรียนตามหลักสูตรปกติ 2 ปี และกลุ่มที่ 2 คือ ผู้เรียนที่เรียนไม่จบการศึกษาจากโรงเรียนในระบบหรือจากสถานศึกษาอื่นๆ แล้วสมัครลงทะเบียนเรียนและได้มีการเทียบโอนวิชาที่ได้เคยลงทะเบียนเรียนมาแล้วจากสถานศึกษาเดิมแล้ว มาศึกษาต่อในวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ผู้เรียนกลุ่มนี้จะมีโอกาสจบการศึกษาก่อนผู้ที่เรียนตามเกณฑ์ปกติ นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถ เทียบระดับประสบการณ์ในรายวิชาในหลักสูตร ซึ่งทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง ได้เปิดให้มีการประเมินเทียบประสบการณ์ในรายวิชา ภาษาอังกฤษ พัฒนาอาชีพ พัฒนาทักษะชีวิต 1 และ พัฒนาทักษะชีวิต 2 ในอนาคตคาดว่าจะมีการเทียบประเมินประสบการณ์ ในวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ พัฒนาสังคมและชุมชน ภาษาไทย ให้ครบ 8 รายวิชา

การจัดการเรียนการสอนสำหรับหลักสูตรสายสามัญในศูนย์การเรียนชุมชน (ศรช.) นั้นใช้รูปแบบการพบกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง และเกณฑ์การจบการศึกษาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมืองนั้นจะ ต้องมีเวลาพบกลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมกลุ่มไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของเวลาเรียน จึงจะมีสิทธิสอบปลายภาค การพบกลุ่มแต่ละครั้ง มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาทางการเรียนจากบทเรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม การฟังตนเองเพื่อฝึกทักษะกระบวนการ และ การคิดและการตัดสินใจอย่างมีระบบ รวมถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมโดยที่ประยุกต์ความรู้จากบทเรียนและประสบการณ์มาใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และสังคม ส่งเสริมคุณภาพชีวิต จริยธรรม วัฒนธรรมประเพณี ใช้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ทั่วไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง ได้มีการจัดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบันรวม 4 ปี ยังไม่เคยมีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นทางการ เก็บรวบรวมข้อมูลด้านปัญหาการจัดการเรียนการสอนและอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาจะได้มาจากจากรายงานการประชุมประจำเดือนซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการศูนย์ ครูผู้สอนทุกคนและบุคลากรสายสนับสนุนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง ซึ่งพบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วยังไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ถูกต้อง ข้อมูลดังกล่าวเป็นปัญหาที่พบจากการรายงานของครูผู้สอนในที่ประชุม ดังนั้นการแก้ปัญหาจึงขึ้นอยู่กับครูผู้สอนแต่ละคน ทำให้การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมามีข้อมูลสารสนเทศย้อนกลับไปที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมืองเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่น่าสนใจและควรมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมคือประเด็นการจัดการศึกษาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมืองที่จัดตามศูนย์การเรียนรู้ชุมชนต่างๆ ซึ่งมีความหลากหลายในด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและปัจจัยป้อนเข้าที่เป็นองค์ประกอบอาจทำให้คุณภาพของการเรียนการสอนแตกต่างกันไป นอกจากนี้ยังมีความหลากหลายในปัจจัยป้อนอื่นๆ เช่น บุคลากร สื่อการเรียนการสอน ทำให้การประเมินอย่างเป็นระบบเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะทำให้ได้ สารสนเทศที่จะนำมาใช้ตัดสินใจโยกกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนได้ ที่ผ่านมามีตั้งแต่พ.ศ.2546 ถึง พ.ศ. 2549 ยังพบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานค่อนข้างมาก เช่น ความเข้าใจในหลักสูตร ความพร้อมของผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลและกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งล้วนต้องปรับปรุงแก้ไข (รายงานการประชุมประจำเดือนพฤษภาคม 2550 ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง) ดังนั้นการประเมินอย่างเป็นระบบจะช่วยให้ได้สารสนเทศที่มีความเชื่อถือได้สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและส่วนประกอบอื่นๆ ในการจะจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบริบทของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง โดยนำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินจากผู้เกี่ยวข้องมาใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและนำเสนอผู้บริหารเพื่อเป็นข้อพิจารณากำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรของการศึกษานอกโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นดังที่ได้กล่าวไว้ในประโยชน์ของการประเมินนั้น

จากการวิเคราะห์สารสนเทศข้างต้นผู้วิจัยจึงได้วางแผนประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง โดยในระยะแรกนี้จะประเมินการจัดการเรียนการสอนสายสามัญซึ่งมีผู้เรียนจำนวนมากและมีประเด็นปัญหาที่นำมาเสนอกันในที่ประชุมบุคลากรมากกว่าสายอาชีพโดยมีประเด็นประเมินที่ประกอบด้วย ความพร้อมในการใช้หลักสูตร ในด้านบุคลากร ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ด้านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ด้านปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอน อันได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ปฏิบัติตามกรอบภารกิจในการะงานสอน การ ปฏิบัติตามกรอบภารกิจในการะงานสนับสนุนการสอนของครูและ ด้านกระบวนการซึ่งรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของครู การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน และผลผลิตของหลักสูตร และคาดว่าผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยในการปรับปรุงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

เพื่อประเมินหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านต่อไปนี้

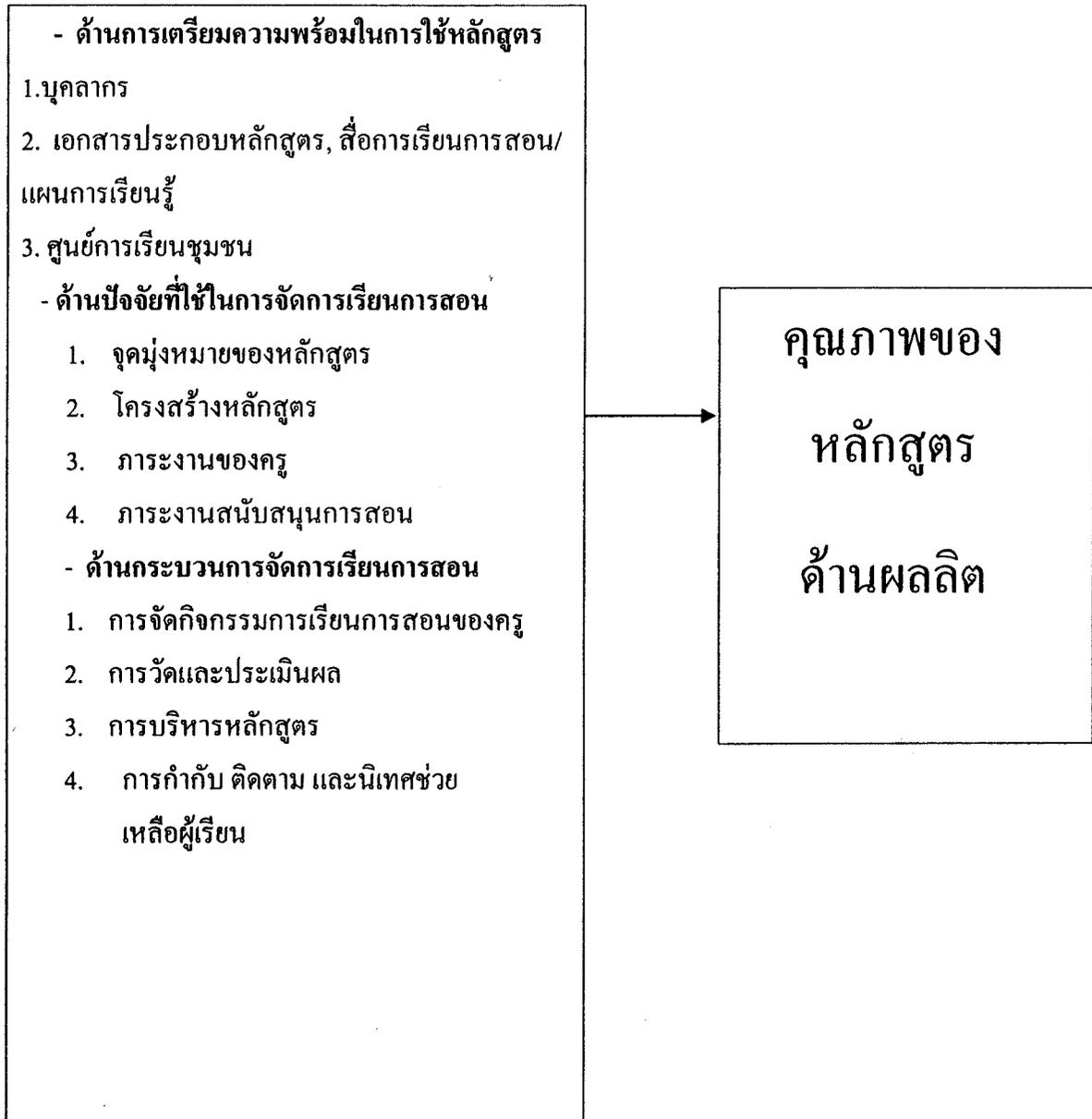
- 2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร
- 2.2 ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านผลผลิตของหลักสูตร

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความคิดเห็นของผู้บริหาร พนักงานราชการ ครูศูนย์การเรียน ชุมชน บุคลากร และผู้เรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร

4. กรอบแนวคิดและทฤษฎี

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการประเมินหลักสูตรรูปแบบต่างๆผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินดังภาพ

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการประเมิน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประเมินเฉพาะหลักสูตรการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานที่จัดให้แก่ประชาชนทั่วไปกับทหารเกณฑ์ในศูนย์การเรียนชุมชนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง

5.2 ประเด็นประเมินได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การจัดการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปกับทหารเกณฑ์ในหน่วยต่างๆที่จัดโดยศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนในศูนย์การเรียนชุมชน

6.2 พนักงานราชการ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้ไม่รู้หนังสือและการศึกษาในระดับประถมศึกษา และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายในศูนย์การเรียนชุมชนในสังกัดศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

6.3 ครูศูนย์การเรียนชุมชน หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกให้กลุ่มเป้าหมายให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรในศูนย์การเรียนชุมชนและพื้นที่ที่รับผิดชอบของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

6.4 ศูนย์การเรียนชุมชน หมายถึง สถานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนที่มีหน้าที่ในการจัด สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสายสามัญ และให้บริการส่งเสริมการเรียนการสอน การจัดการบริหารและการดำเนินงานของศูนย์การเรียนชุมชนอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง

6.5 ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนเพื่อรับการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตดอนเมืองได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของศูนย์การเรียนชุมชนในเขตดอนเมืองเพื่อใช้ประกอบการวางแผนและเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน และเื้อต่อการจัดการศึกษาออกโรงเรียน

7.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูล เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของศูนย์การเรียนชุมชนในเขตดอนเมืองเพื่อใช้ประกอบการวางแผนและเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน และเื้อต่อการศึกษาออกโรงเรียน

7.3 เป็นแนวทางให้ผู้สนใจค้นคว้าและวิจัยได้นำข้อมูลไปทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่นๆต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
เขตดอนเมืองได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
  - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
  - 1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
2. การประเมินหลักสูตร
  - 2.1 ความหมายของการประเมิน
  - 2.2 การประเมินหลักสูตร
3. การจัดการศึกษานอกโรงเรียน
  - 3.1 แนวคิดการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
  - 3.2 หลักการการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
  - 3.3 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
  - 3.4 ระดับการศึกษาและโครงสร้างของหลักสูตร
  - 3.5 สารการเรียนรู้
  - 3.6 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
  - 3.7 มาตรฐานการเรียนรู้
  - 3.8 การวัดและประเมินผลการเรียน
  - 3.9 การประเมินความรู้และประสบการณ์
  - 3.10 เกณฑ์การจบหลักสูตร ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
  - 3.11 รูปแบบการจัดการเรียนรู้
  - 3.12 ศูนย์การเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้
 เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ความพยายามทั้งหมดของโรงเรียนในการที่จะก่อผลให้เกิดผลการเรียนที่โรงเรียนพึงปรารถนา ทั้งในสถานการณ์ภายในหรือภายนอกโรงเรียน

ทาบ (Taba. 1962 : 9) กล่าวว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ต่างๆที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะ ที่ตั้งจุดหมายไว้

จากการศึกษาเอกสารข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนกำหนดการทางการเรียนรู้ทางการศึกษา หรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยหลักการ หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการใช้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง องค์ประกอบต่างๆที่สำคัญที่จะเป็นเครื่องชี้นำแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นในการออกแบบหลักสูตรต่างๆจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบภายในหลักสูตรเป็นสำคัญ ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้หลายแนวคิดดังนี้

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532: 1-2) กล่าวว่า วิชา องค์ประกอบหลักของหลักสูตรมี 4 ส่วน แต่ละส่วนมีบทบาทในการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาในหลักสูตร คือ การศึกษาทั่วไป (General Education) การศึกษาวิชาเฉพาะ (Specialized Education) การศึกษาเลือกตามความสนใจ (Exploratory Education) และการศึกษาที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ด้านอื่น (Enrichment Education) ทั้ง 4 ส่วนนี้ มีบางส่วนที่ซ้อนกันอยู่ในลักษณะของวิชา หรือเนื้อหาวิชา และมีส่วนที่แยกเป็นอิสระจากกัน

ประยงค์ เนาวนุตร (2545: 9) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า หลักสูตร มี องค์ประกอบสำคัญคือ จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ขอบข่ายสาระวิชาหรือมวลประสบการณ์ที่ จัดให้กับผู้เรียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวการประเมินผลการเรียนรู้

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่ได้จากการศึกษาข้อมูลข้างต้นผู้วิจัย มีความเห็นในเรื่องดังกล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรรวมถึงผู้ให้แนวคิดในเรื่องดังกล่าวไว้แตกต่างกันหลายประเด็นในรายละเอียดปลีกย่อยแต่ในแนวความคิดของสาระสำคัญในเรื่องขององค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันอยู่ได้แก่ หลักสูตรต่างๆมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ จุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของหลักสูตรสาระหรือเนื้อหาวิชาภายในหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการวัดการประเมินผลการเรียนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้หลักสูตรดังกล่าวว่ามีมาน้อยเพียงใด

2. การประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมิน

มีผู้ให้ความหมายของการประเมินไว้หลายความหมาย ดังนี้

Taba. (1962 : 312) กล่าวว่า การประเมินหมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล การใช้ข้อมูล การพิจารณาตัดสินคุณลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใดกิจกรรมใด ๆ หรือ โปรแกรมการศึกษาใด ๆ เพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพ ความถูกต้องเหมาะสมโดยอาศัยเกณฑ์เป็นหลักในการตัดสินเลือกแนวทางต่าง ๆ

Worthen and Sanders. (1973 : 129) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า หมายถึง กระบวนการคิดวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูลอันเป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์สำหรับการตัดสินคุณค่าผลผลิต วิธีการ และแนวทางเลือกต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2536: 11) ให้ความหมายการประเมินไว้ว่า การประเมิน คือ การวัด การวิจัยประยุกต์ การตรวจสอบความสอดคล้อง การช่วยการตัดสินใจ การบรรยายอย่างลุ่มลึก และการตัดสินคุณค่า

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542 : 106) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล นำผลมาใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อหาข้อบกพร่องหรือปัญหาและพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร

สมคิด พรหมชัย (2542 : 29) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูง เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ ว่ามีมาน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของ

โครงการ / แผนงาน กล่าวคือ แผนงาน / โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแผนงานหรือไม่เพียงใด สามารถทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินขณะที่แผนงาน / โครงการกำลังดำเนินอยู่ และการประเมินผลแผนงาน / โครงการหลังจากการดำเนินงาน ได้สิ้นสุดแล้ว

จากความหมายที่ได้ศึกษาค้นคว้าข้างต้นผู้วิจัยพอจะสรุปความหมายของการประเมินได้ว่าเป็นกระบวนการวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผลในการตัดสินใจหรือให้คุณค่าแก่สิ่งที่ประเมินโดยอาศัยเทคนิควิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินมาวิเคราะห์หาข้อเด่น ข้อด้อย หรือส่วนที่สอดคล้องและส่วนที่ ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของสิ่งประเมินเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำผลการวิเคราะห์นั้นไปใช้ในการตัดสินใจหรือเลือกแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งที่มุ่งประเมินต่อไป

2.2 การประเมินหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรเริ่มขึ้นอย่างเป็นระบบในสมัยของไทเลอร์ ซึ่งให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมินควรใช้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์โดยมีการศึกษาเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสิทธิภาพการเรียนรู้และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์กระบวนการนี้ถือว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นการตรวจสอบว่า ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

ตามแนวคิดดังกล่าวนี้ พื้นฐานของการจัดหลักสูตรก็คือ ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องสามารถวางจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนหรือมีพฤติกรรมอย่างไรบทบาทของการประเมินหลักสูตรจึงอยู่ที่การดูผลผลิตของหลักสูตรว่า ตรงตามจุดมุ่งหมายหรือไม่แนวคิดของไทเลอร์ ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรของ ไทเลอร์ ถือว่าการประเมินผลหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร ไทเลอร์ (Tyler 1970 : 110-125) ได้เสนอขั้นการเรียนการสอนและเป็นการประเมินผลดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ โดยการวิเคราะห์ทรัพยากรของจุดมุ่งหมาย (Goal – Sources) คือ นักเรียน สังคมและเนื้อหาสาระ และขอบเขตของจุดมุ่งหมาย คือ จิตวิทยา การเรียนรู้และปรัชญาการศึกษา
2. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน เฉพาะเจาะจงเป็นพฤติกรรมที่ต้องวัดในภายหลัง
3. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม ก็จะทำให้เนื้อหาหรือประสบการณ์ที่วางไว้ประสบความสำเร็จ

5. ประเมินผลโดยการตัดสินใจจากการวัดผลทางการศึกษา หรือการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

6. ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็จะต้องมีการตัดสินใจที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงหลักสูตรนั้น แต่ถ้าบรรลุตามจุดมุ่งหมายก็อาจจะใช้ผลสะท้อนกลับ (Feedback) ของหลักสูตรนั้นเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณค่าของหลักสูตร

ไทเลอร์ มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่มีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และถือว่าการประเมินโครงการ (หลักสูตร) เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนลำดับขั้นของการประเมินการเรียนการสอนมีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง
2. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่ต้องการให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
3. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม
4. เมื่อจบบทเรียนจึงประเมินผลโครงการ (หลักสูตร) โดยการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเปรียบเทียบผลการทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

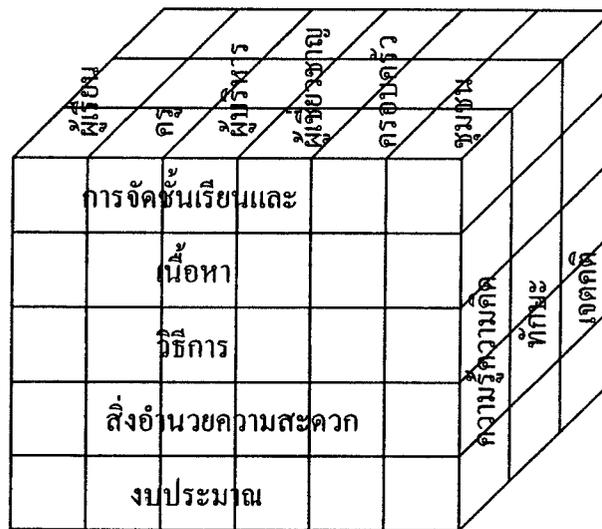
ตัวอย่างการประยุกต์ใช้แนวคิดของไทเลอร์มาใช้ในการประเมินโครงการประเมินเกี่ยวกับการเรียนการสอน ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่แท้จริงทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเขียนในรูปจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. จัดเนื้อหาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
3. ทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอน
4. เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม
5. ทดสอบผู้เรียนเมื่อจบการเรียนการสอนแล้ว
6. ประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนว่าแตกต่างกันอย่างไร และมีนักเรียนร้อยละเท่าไรที่ผ่านเกณฑ์
7. นำผลการเปรียบเทียบมาศึกษาจุดบกพร่องในการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนต่อไป

หลังจากแนวคิดของไทเลอร์ได้มีผู้เสนอแนวคิดในรูปของโมเดลประเมินอีกหลากหลาย แนวคิดที่เกี่ยวข้องและนำมาเป็นฐานในการประเมินครั้งนี้คือ รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ ซึ่งมุ่งประเมินหลักสูตรรวมสามมิติโดยมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ (Hammond's Evaluation)

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน

มิติที่ 1

ด้านการเรียนการสอน

มิติที่ 3

ด้านพฤติกรรม

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

(บุญชม ศรีสะอาด ,2528 : 240:อ้างอิงมาจาก Hammond. 1969 :1-17)

แฮมมอนด์ (Hammond. 1969 :1-17) มีจุดมุ่งหมายของการประเมินคือ

มิติที่ 1 ด้านการเรียนการสอน สิ่งที่มีมุ่งประเมินได้แก่ การจัดชั้นเรียนและตารางสอนเนื้อหาวิชาวิธีการสอน วัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่าย

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน สิ่งที่มีมุ่งประเมินได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ครอบครัวผู้เชี่ยวชาญและชุมชน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม สิ่งที่มีมุ่งประเมินได้แก่ ความรู้ ความจำ เจตคติ และทักษะ

แสมมอนต์เสนอรูปแบบการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักคล้าย ไทเลอร์ แต่แสมมอนต์ได้เสนอแนวคิดที่แตกต่างจากไทเลอร์ โดยกล่าวว่าการประเมินผลควรจะประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ในรูปของปฏิสัมพันธ์ของมิติต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมทางการศึกษาซึ่งประกอบด้วย 3 มิติใหญ่ ๆ แต่ละมิติจะประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญๆ อีกหลายตัวแปรความสำเร็จของโครงการขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่าง ๆ เหล่านั้น แนวคิดของแสมมอนต์เริ่มด้วยการประเมินโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจแล้วจึงเริ่มโครงการมีดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน ควรเริ่มต้นที่วิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์และจำกัดระดับชั้นเรียน
2. กำหนดตัวแปรในมิติการสอน และมิติสถาบันให้ชัดเจน
3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงว่าประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด เจือปนของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นและเกณฑ์ของพฤติกรรมจริงที่บอกให้รู้ว่ามีนักเรียนประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด
4. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดประสงค์ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวกำหนดพิจารณา โครงการที่ดำเนินการใช้อยู่ เพื่อตัดสินใจรวมทั้งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการ
5. วิเคราะห์ผลภายหลังในองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แท้จริงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนกลับไปสู่พฤติกรรมที่ตั้งจุดประสงค์ไว้และเป็นการตัดสินใจว่าโครงการนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด
6. พิจารณาสິงที่ควรเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแนวคิดในการประเมินโครงการของแสมมอนต์ใช้แนวคิดของไทเลอร์เป็นพื้นฐานในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลในการปรับปรุงจุดประสงค์ของโครงการนั้น แต่แสมมอนต์ให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ตัวแปรของมิติด้านการสอนและมิติด้านสถาบันซึ่งอาจมีผลต่อความสำเร็จของโครงการนั้น

การประเมินในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การประเมินผลผลิตเป็นหลัก โดยพิจารณาความพร้อมของมิติด้านการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนและด้านสถาบัน ที่ผ่านมาเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการอธิบายผลผลิตของสถาบันด้านการเรียนการสอน โดยในแง่ผลผลิตผู้วิจัยได้ประเมินความพร้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยพิจารณาจากครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และด้านสถาบันพิจารณาจากระบบการจัดการของผู้บริหาร ทั้งนี้โดยบูรณาการจากสภาพที่เป็นจริง

การบริหารหลักสูตรมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของประเด็นประเมินในมิติทั้ง 2 มิติคือ การประชาสัมพันธ์ การเตรียมงบประมาณ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร วัสดุหลักสูตร บริการสนับสนุนและอาคารสถานที่ ระบบบริหารของสถานศึกษา การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการประเมินผลการติดตามการใช้หลักสูตร ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบดังนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535) การนำหลักสูตรมาใช้จริงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ว่าเป็นศาสตร์นั้น หมายถึงการวางแผนการใช้อย่างเป็นระบบและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยเสริม ส่วนที่ว่า ศิลป์นั้นหมายถึงผู้ใช้ในที่นี้รวมทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนจะมีบทบาทในการที่จะทำหลักสูตรบรรลุความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ดังนี้คำกล่าวว่า หลักสูตรแม้จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร ถ้าผู้สอนไม่สนใจไม่เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการสอนหลักสูตรใหม่นั้นก็จะไม่มีความหมาย และไม่ได้ผลตามสิ่งที่หลักสูตรคาดหวัง การบริหารจัดการหลักสูตรที่นำมาพิจารณาในการประเมินหลักสูตรมีประเด็นที่เกี่ยวข้องคือ

การประชาสัมพันธ์หลักสูตรเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องกระทำเป็นอันดับแรก การเลือกใช้สื่อและวิธีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรใหม่ให้คณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ผู้บริหาร ระดับนโยบาย ผู้ปกครองและหน่วยงานอื่น ๆ จะต้องศึกษากลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ระยะเวลาที่จะนำเสนอซึ่งสามารถทำได้หลายแบบเช่น การประชุม การสัมมนา การใช้สื่อสารมวลชน วิทยุ ทีวี หนังสือพิมพ์ การออกเอกสาร แผ่นพิมพ์ เป็นต้น การเลือกวิธีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะใช้แบบใดจำนวนครั้งที่จะใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะกลุ่มเป้าหมายและงบประมาณที่ใช้

การเตรียมความพร้อม ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพร้อมทางการสอนของคณาจารย์ต่อหลักสูตรใหม่จะต้องทำการสำรวจให้ชัดเจนคณาจารย์ที่มีความพร้อมทางการสอนหลักสูตรใหม่มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ส่วนที่ไม่พร้อมจะจัดการฝึกอบรมอย่างไร การศึกษาความจำเป็นในการฝึกอบรมการวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบเพื่อจัดการฝึกอบรมได้ตรงตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่ได้ผลนั้นสำหรับผู้สอนแล้ว จะต้องใช้วิธีประชุมปฏิบัติการและผู้เกี่ยวข้องอาจจะใช้วิธีการประชุม และการสัมมนาชี้แจง เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรก็เพียงพอ

งบประมาณเป็นตัวบ่งชี้ที่จะทำให้การใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดเพราะงบประมาณจะช่วยสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาวัสดุหลักสูตรคู่มือเอกสารอ่านเสริม อุปกรณ์การสอน วิทยากร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็คือ บริการสนับสนุนการสอนที่ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วอาคารสถานที่จะช่วยสร้างเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

ขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ หรือการบริหารหลักสูตรนั้น จะต้องศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับผู้สอนในด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและความสามารถในการสอน ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาได้แก่ ความสัมพันธ์ของอาจารย์ภายในสถาบัน ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ และระบบการบริหาร ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับตัวหลักสูตรได้แก่ ความซับซ้อนของหลักสูตรการช่วยเหลือสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและประสบการณ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของผู้สอนอย่างกว้างและลึกเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการสอน ส่วนปัจจัยสุดท้ายคือผู้สอนได้แก่จำนวนของผู้เรียน ความรู้ความสามารถและรวมทั้งความสนใจต่อวิชาที่เรียน สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรว่าประสบความสำเร็จมากน้อยด้วย

ในภาพรวมปัจจัยในการบริหารหลักสูตรที่ผู้วิจัยนำมาเป็นประเด็นประเมินประกอบด้วย (1) ด้านการบริหาร ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินงานตามแผนประชาสัมพันธ์หลักสูตร งบประมาณ ระบบบริหาร (2) ด้านตัวครูและผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน (3) ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม ฯลฯ (4) ด้านชุมชนหรือท้องถิ่น ได้แก่ การให้การสนับสนุน การให้ความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร (5) ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร ได้แก่ การประเมินผลระบบหลักสูตร เอกสารหลักสูตร ระบบบริหาร การสอนของผู้สอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตร กระบวนการ และผลผลิต

3. การจัดการศึกษานอกโรงเรียน

3.1 แนวคิดการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้มีการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาทางด้านปรัชญาศึกษา จิตวิทยา ความเชื่อ และการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ทฤษฎีหลักสูตรและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้ใหญ่ที่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ โดยมีแนวคิดที่สำคัญดังนี้

1. ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ มีคุณลักษณะและเป้าหมายในการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเด็ก เช่น ผู้ใหญ่ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแล้วต้องการการเรียนรู้เพื่อ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้มุ่งประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร ดังกรอบแนวทางการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในภาคผนวก ง และมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มบุคลากรของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 23 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน พนักงานราชการ 2 คน ครู 13 คน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน 7 คน กลุ่มนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกคน

1.2 ผู้ที่กำลังศึกษาในศูนย์การเรียนชุมชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งหมด 2,400 คน ในภาคเรียนที่ 1/2549 , 2/2549 , 1/2550 , 2/2550 ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้เลือกตัวอย่างมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ที่กำลังศึกษาในศูนย์การเรียนชุมชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร เทียบจากตารางเชชี และมอร์แกนได้จำนวนอย่างน้อย 331 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน และเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนตามวิธี ในข้อ 1.2.2 และ 1.2.3

1.2.2 แบ่งผู้เรียนของศูนย์การเรียนชุมชนที่สังกัดศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ออกเป็น 2 ประเภทคือ ศูนย์การเรียนชุมชนที่จัดให้เฉพาะผู้เรียนที่เป็นทหาร และศูนย์การเรียนชุมชนทั่วไป

1.2.3 แบ่งผู้เรียนแต่ละประเภทตามศูนย์การเรียนชุมชนที่ผู้เรียนเรียนอยู่ และสุ่มผู้เรียนในจำนวนตามสัดส่วนผู้เรียนในแต่ละศูนย์การเรียนชุมชน ได้สัดส่วนผู้เรียนตามศูนย์การเรียนดังตารางในภาคผนวก ข

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม ใช้ข้อคำถามแบบมีตัวเลือกแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด จำนวน 2 ฉบับ แต่ละฉบับประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารและครูผู้สอนแบ่งออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 ผลผลิต

ตอนที่ 6 ข้อมูลการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผล

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามผู้เรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.2 แบบสัมภาษณ์ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในการงานสนับสนุนการสอนของครู มีประเด็นสัมภาษณ์ในภาคผนวก ค

2.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

2.3.1 ศึกษาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนสายสามัญตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง

2.3.2 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการสร้างตัวแปร หรือประเด็นที่มุ่งศึกษาในแบบสอบถาม

2.3.3 ร่างกรอบการประเมินดังภาคผนวก ง โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารตามข้อ 2.3.1 และ 2.3.2 แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขเพื่อสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพต่อไป

2.3.4 สร้างเครื่องมือ เพื่อใช้เก็บข้อมูลในงานวิจัยการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยใช้กรอบแนวทางการประเมินเป็นหลักในการสร้างประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ฉบับดังภาคผนวก จ 1 – จ 2 แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขเบื้องต้นให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ

2.3.5 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วให้แก่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาการประเมินหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย รายชื่อดังภาคผนวก ฉ ตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาในแบบสอบถามกับจุดประสงค์ของการวิจัย และ กรอบแนวทางการประเมิน ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาได้ค่า IOC = 0.60 – 1.00 รายละเอียดดังตารางในภาคผนวก ช

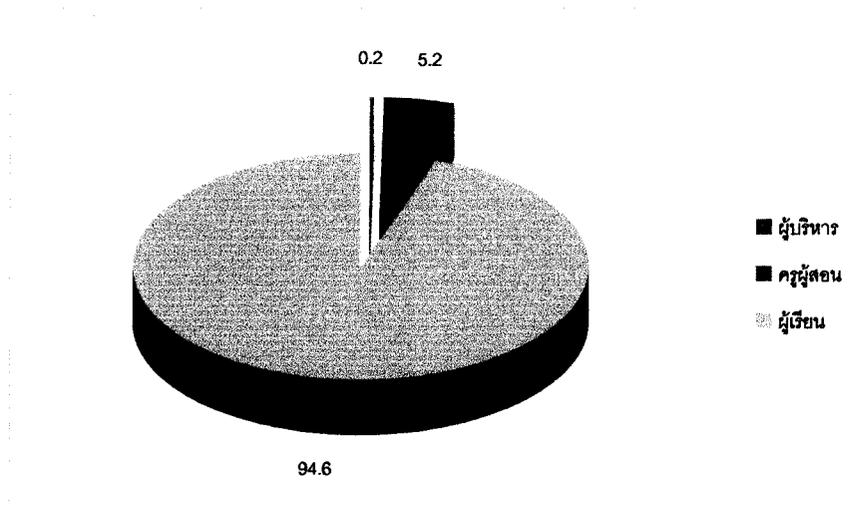
2.3.6 ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำมาทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางเขนจำนวน 50 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เพื่อนำผลที่ได้มาตรวจสอบว่ากลุ่มทดลองใช้เครื่องมือมีความเข้าใจในข้อคำถามหรือไม่ ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนหรือไม่ และหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือในส่วนที่เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับทั้ง 2 ฉบับ ได้แก่ ผู้บริหารและครูได้ค่าความเที่ยงตามสูตรแอลฟา เท่ากับ 0.82 ส่วนผู้เรียนได้ค่า ความเที่ยงตามสูตรแอลฟา เท่ากับ 0.80 จากนั้นจึงนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร เพื่ออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจาก ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน บุคลากร จำนวน 23 คน และผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2549 – 2550 จำนวน 350 คน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง โดยประสานงานกับผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายสายสามัญ ครูผู้สอน และบุคลากร ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทั้ง 373 ฉบับ

สรุปผลการเก็บข้อมูลจำแนกตามสถานภาพแสดงได้ดังภาพที่ 3.1.

ภาพที่ 3.1 ค่าร้อยละของครูปฏิบัติหน้าที่สอนจำแนกตามเพศ อายุ อายุการปฏิบัติงาน
วุฒิทางการศึกษา

3.2 ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ / พนักงานราชการ /ครูผู้สอน และบุคลากร
ในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานครทุกคน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับและลงรหัสตามที่
กำหนดไว้บันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 วิเคราะห์หาค่าความถี่ และร้อยละ สำหรับข้อมูลที่ได้จากข้อมูลที่ได้จากข้อคำถาม
ที่มีคำตอบให้เลือก

4.2 ข้อมูลจากมาตรประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โดยกำหนดตัวเลขให้เพื่อการวิเคราะห์ดังนี้

5	แทน	มีความพร้อมระดับมากที่สุด
4	แทน	มีความพร้อมระดับมาก
3	แทน	มีความพร้อมระดับปานกลาง
2	แทน	มีความพร้อมระดับน้อย
1	แทน	มีความพร้อมระดับน้อยที่สุด

4.3 ข้อคำถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบข้อมูลเชิงบรรยาย

5. เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามส่วนที่เป็นมาตราประมาณค่าซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนั้นผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่าพิสัย ของขีดจำกัดที่แท้จริงของตัวเลขที่นำมาใช้แทนความหมายตามข้อ 4.2. เพื่อการวิเคราะห์ดังนี้

- ค่า $\bar{X}$ ระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่า $\bar{X}$ ระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก
- ค่า $\bar{X}$ ระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่า $\bar{X}$ ระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย
- ค่า $\bar{X}$ ระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ในด้านการเตรียมบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้ และศูนย์การเรียนชุมชน

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร ปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู และปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน

1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร และการกำกับ ติดตาม นิเทศช่วยเหลือผู้เรียน

1.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต ได้แก่ การประเมินคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การเตรียมบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้ ด้านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จากการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร งามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน (n = 23)

ความพร้อมในการใช้หลักสูตร	ผู้บริหารและครู	
	($\bar{X}$)	S.D.
ก. การเตรียมบุคลากร		
1. มีจำนวนครูเพียงพอกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.79	0.88
2. มีการจัดครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้ารับความรู้ความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน	3.80	1.01
3. มีการให้ความรู้และทักษะแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ารับความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในเรื่องการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	2.96	1.51
4. มีการส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่กำหนด	3.54	0.97
5. มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนสายสามัญครบถ้วน	3.09	0.83
รวม	3.43	0.86

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.43) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อพบว่า รายการที่เห็นว่า มีความพร้อมในระดับมาก ได้แก่การจัดครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้ารับความรู้ความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.80) รองลงมาได้แก่ มีจำนวนครูเพียงพอกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ($\bar{X}$ = 3.79) และมีการส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.54)นอกนั้นเห็นว่ามีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.96 - 3.09)

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านเอกสาร ประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน (n = 23)

ความพร้อมในการใช้หลักสูตร	ผู้บริหารและครู	
	($\bar{X}$)	S.D.
ข. เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้		
6. มีการปรับแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน	3.76	0.94
7. มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา	3.73	0.95
8. มีการจัดทำแผนการเรียนรู้เสร็จก่อนเปิดภาคเรียน	2.56	0.63
9. มีการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรให้กับผู้เรียนเพิ่มเติม	2.96	1.51
รวม	3.25	1.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าความพร้อมในด้านเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้โดยรวมมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า รายการที่เห็นว่ามีความพร้อมในระดับมาก ได้แก่ มีการปรับแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=3.76$) รองลงมาได้แก่ มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา ($\bar{X}=3.73$) นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56 - 2.96$)

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน (n = 23)

ความพร้อมในการใช้หลักสูตร	ผู้บริหารและครู	
	($\bar{X}$)	S.D.
ค. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน		
10. มีการจัดมุมวิชาการ	1.15	0.37
11. มีที่นั่งเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	3.73	0.95
12. มีการอำนวยความสะดวกในการให้บริการวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน	2.56	0.63
13. มีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนได้เหมาะสมกับการเรียนรู้	3.50	1
14. มีการจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความสะอาดเรียบร้อย มีบรรยากาศการเรียนรู้	2.96	1.51
รวม	2.78	0.89

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าความพร้อมเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.78$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่ารายการที่ ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีที่นั่งเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ($\bar{X}=3.73$) นอกนั้นเห็นว่ามีความพร้อมระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56 - 3.50$) ยกเว้น การจัดมุมวิชาการเห็นว่ามีความพร้อมระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.15$)

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร ปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู ปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน ได้จากการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียน นำเสนอด้งตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอน เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามความคิดเห็นจากผู้บริหาร และครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350)

ความพร้อมด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู		ผู้เรียน	
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.
ก. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
1.ชัดเจนเข้าใจง่าย	3.78	0.95	3.61	0.93
2.เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	3.67	0.92	3.67	0.92
3.สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร	3.94	0.95	3.54	0.97
4.ส่งเสริมการนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.11	1.07	3.78	0.95
5.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น	3.94	0.95	3.63	0.96
รวม	3.88	0.96	3.64	0.94

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นว่าความเหมาะสมในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.88 และ $\bar{X}$ = 3.64 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่ารายการที่ผู้บริหาร และ ครูเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}$ = 3.67 - 4.11) เช่นเดียวกับผู้เรียนที่มีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการเช่นเดียวกัน ($\bar{X}$ = 3.54 - 3.78)

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมิน เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของการกำหนดจำนวน หน่วยกิตในรายวิชาต่างๆ และจัดกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350)

ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู		ผู้เรียน	
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.
ข. โครงสร้างหลักสูตร				
ความเหมาะสมของการกำหนดจำนวนหน่วยกิตและการ				
จัดกิจกรรมในรายวิชาต่างๆ				
6. ภาษาไทย	3.63	0.95	3.80	1.01
7. คณิตศาสตร์	3.72	0.98	3.79	0.99
8. วิทยาศาสตร์	3.79	0.87	3.71	1.06
9. ภาษาต่างประเทศ	3.71	0.92	3.87	0.97
10. พัฒนาสังคมและชุมชน	4.09	3.84	4.02	0.94
11. พัฒนาทักษะชีวิต 1	3.66	0.85	4.01	0.91
12. พัฒนาทักษะชีวิต 2	3.82	0.88	3.93	0.98
13. พัฒนาอาชีพ	3.81	0.95	4.07	2.23
14. จำนวนชั่วโมงในการทำกิจกรรมคุณภาพชีวิต (กพช.)	4.09	3.84	3.81	0.89
รวม	3.81	1.56	3.89	1.10

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้เรียนมีความ เห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและในรายละเอียด โดยเห็นว่าในภาพรวมมีความ เหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.81 และ $\bar{X}$ = 3.89 ตามลำดับ) และในรายละเอียด พบว่า กลุ่มผู้บริหาร และ ครูมีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}$ = 3.63- 4.09) เช่นเดียวกับผู้เรียนเห็นว่า เหมาะสมในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}$ = 3.71- 4.07) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น พบว่า รายวิชาที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความเหมาะสมสูงกว่ารายวิชาอื่นๆ ได้แก่ วิชาพัฒนาสังคมและชุมชน และ จำนวนชั่วโมงในการทำกิจกรรมคุณภาพชีวิต (กพช.) ($\bar{X}$ = 4.09 และ $\bar{X}$ = 4.09 ตามลำดับ) ในรายการที่ผู้เรียนเห็นว่าเหมาะสมสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ วิชาพัฒนาอาชีพ วิชาพัฒนาสังคม และชุมชนและวิชาพัฒนาทักษะชีวิต 1 ($\bar{X}$ = 4.07, $\bar{X}$ = 4.02 และ $\bar{X}$ = 4.01 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมิน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบภารกิจใน ภาระงานสอนของครู ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350)

ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู		ผู้เรียน	
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.
ค. การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู				
15. ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท	3.71	0.92	4.01	0.91
16. ร่วมกิจกรรมของ กศน.	2.56	0.63	3.09	0.83
17. ดำเนินการจัดหาผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่าง ต่อเนื่อง	3.81	0.89	3.61	0.93
18. ให้คำปรึกษา และแนะแนวแก่ผู้เรียนและบุคคลทั่วไป	2.96	1.51	2.56	0.63
19. มีการให้บริการวัสดุและสื่อแก่ผู้เรียนและบุคคลภายนอก	2.56	0.63	3.09	0.83
20. มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	1.14	0.34	1.15	0.37
21. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น	3.95	2.36	3.76	0.94
22. มีเวลาให้ผู้เรียนซักถาม	2.96	1.51	2.56	0.63
รวม	2.62	0.97	2.64	0.67

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นว่าครูมีการปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอน โดยรวมสอดคล้องกันโดยเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.62 และ $\bar{X}$ = 2.64 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาระดับปฏิบัติเป็นรายชื่อสำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า รายการที่ ผู้บริหาร และ ครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 3.95) รองลงมา ได้แก่ การดำเนินการจัดหาผู้รู้/ ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 3.81) และ การร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท ($\bar{X}$ = 3.71) นอกนั้นเห็นว่าการปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.56- 2.96) ยกเว้น มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 1.14)

สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียนรายการที่เห็นว่าการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท ($\bar{X}$ = 4.01) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 3.76) และ ดำเนินการจัดหาผู้รู้/ ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 3.61) นอกนั้น เห็นว่าการปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.56- 3.09) ยกเว้น มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เห็นว่าการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 1.15)

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมิน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบภารกิจใน ภาระงานสนับสนุนการสอน ของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน (n = 23)

ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู	
	($\bar{X}$)	S.D.
ง. ปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน		
23. ประชาสัมพันธ์งานการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญและสายอาชีพให้ ประชาชนในท้องถิ่นทราบ	3.95	2.36
24. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ร่วมกับชุมชนที่รับผิดชอบ	4.02	0.94
25. มีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1.14	0.34
รวม	3.03	1.21

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้บริหารและ ครู เห็นว่า การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอนของครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่ารายการที่ ผู้บริหาร และ ครูมีความเห็นว่ามีผลการปฏิบัติในระดับมากที่สุด รายการ ($\bar{X}=3.95- 4.02$) ยกเว้นมีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เห็นว่ามีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}= 1.14$)

1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตรและการกำกับติดตาม นิเทศช่วยเหลือผู้เรียน

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350)

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู		ผู้เรียน	
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.
ก. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู				
1. ดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดได้ครบถ้วน	2.96	1.51	2.56	0.63
2. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	1.08	0.28	1.15	0.37
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการเรียน	2.56	0.63	2.56	0.63
4. มีการจัดกิจกรรมสอนเสริมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชาเฉพาะ	2.96	1.51	2.96	1.51
5. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้เรียน	2.56	0.63	2.96	1.51
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.96	1.51	2.56	0.63
รวม	2.51	1.01	2.46	0.88

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นว่าครูมีการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.51$ และ $\bar{X}=2.46$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่ารายการที่ ผู้บริหาร และ ครูเห็น ว่าปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการ ($\bar{X}=2.56-2.96$) ยกเว้น การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เห็นว่าปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.08$) เช่นเดียวกับ ผู้เรียนที่เห็นว่าพร้อมในระดับปานกลางทุกรายการ ($\bar{X}=2.56-2.96$) ยกเว้น การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เห็นว่ามีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.15$)

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350)

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู		ผู้เรียน	
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.
ข. การวัดและประเมินผล				
7. มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.79	0.99	3.63	0.96
8. มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน	4.02	0.91	3.95	2.36
9. การวัดและการประเมินผลมีวิธีที่หลากหลาย	1.15	0.57	1.08	0.28
10. ใช้การวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	1.14	0.34	1.18	0.54
รวม	2.52	0.70	2.46	1.03

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้เรียน มีความเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลโดยรวมสอดคล้องกัน โดยเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.52$ และ $\bar{X}= 2.52$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาความพร้อมเป็นรายชื่อสำหรับความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และ ครู พบว่ารายการที่ ผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าปฏิบัติในระดับมากได้แก่ การวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X}=4.02$) การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.79$) ยกเว้น การวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X}=1.14$) และการวัดและการประเมินผลมีวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X}=1.15$) เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยที่สุด

สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียน รายการที่ เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากได้แก่ การวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X}=3.95$) การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.63$) ยกเว้น การวัดและการประเมินผลมีวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X}=1.08$) และการวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X}=1.18$) เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350)

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู		ผู้เรียน	
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.
ค. การบริหารหลักสูตร				
11. มีการแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียน	2.56	0.63	2.96	1.51
12. มีการจัดโปรแกรมการศึกษาตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร	3.80	1.01	3.79	0.88
13. มีการจัดประชุมหรือปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา /พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.76	0.94	4.01	0.91
14. มีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาที่สอนอย่างต่อเนื่อง	3.94	0.95	4.02	0.94
รวม	3.51	0.88	3.69	1.06

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้เรียน มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติในการบริหารหลักสูตรสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและในรายละเอียดโดยเห็นว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$ และ $\bar{X}=3.69$ ตามลำดับ) และในรายละเอียด พบว่ากลุ่ม ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าปฏิบัติในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=3.76 - 3.94$) ยกเว้น มีการแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56$) เช่นเดียวกับผู้เรียนที่ ความเห็นว่าปฏิบัติในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=3.79 - 4.02$) ยกเว้น การแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียนที่เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ($\bar{X}=2.56$) และความคิดเห็นของผู้เรียน ($\bar{X}=2.96$)

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับกระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน (n = 23) และผู้เรียน (n = 350)

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารและครู		ผู้เรียน	
	($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.
จ. กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน				
15. วางแผนนิเทศร่วมกันทุกภาคเรียน	3.94	0.95	3.82	0.8
16. มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.67	0.92	3.63	0.96
17. มีการช่วยเหลือผู้เรียนในเครือข่าย	3.8	1.01	3.66	0.85
18. นำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1.08	0.28	1.15	0.37
19. มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	3.87	0.97	3.79	0.87
รวม	3.27	0.83	3.21	0.77

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นว่ามีการดำเนินงานในด้าน กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน สอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและในรายละเอียด โดยเห็นว่าในภาพรวมมีความการดำเนินงานใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$ และ $\bar{X}= 3.21$ ตามลำดับ) และในรายละเอียด พบว่ากลุ่ม ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าการดำเนินงานในระดับ มากทุกรายการ($\bar{X}=3.67 - 3.94$) เช่นเดียวกับผู้เรียนที่เห็นว่าการดำเนินงานในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=3.63 - 3.82$) ยกเว้นการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการดำเนินงานน้อยที่สุดสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ($\bar{X}=1.08$) และผู้เรียน ($\bar{X}=1.15$)

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	มี	ไม่มี
1. กำหนดการให้คะแนนชัดเจน	90	10
2. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน	60	40
3. มีการประเมินระหว่างเรียนเป็นระยะๆ	80	20
4. มีการวัดและประเมินหลังเรียน	100	0
5. มีการประเมินผลงานของผู้เรียน	100	0

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้เรียนเห็นว่าครูมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน ร้อยละ 90 มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ร้อยละ 60 มีการประเมินระหว่างเรียนเป็นระยะๆ ร้อยละ 80 มีการวัดและประเมินหลังเรียน ร้อยละ 100 มีการประเมินผลงานของผู้เรียนร้อยละ 100

1.4 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินด้านคุณลักษณะทั่วไป จากความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร เรื่องคุณลักษณะทั่วไป ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน (n = 23)

ผลผลิตของหลักสูตร	ผู้บริหารและครู	
	($\bar{X}$)	S.D.
ก. คุณลักษณะทั่วไป		
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.02	0.91
2. มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและบุคคลทั่วไป	3.87	0.97
3. มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลทั่วไป	3.63	0.96
รวม	3.84	0.95

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าคุณลักษณะทั่วไปของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าคุณลักษณะทุกข้อของผู้เรียนอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=3.63-4.02$)

ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร เรื่องคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน (n = 23)

ด้านผลผลิตของหลักสูตร	ผู้บริหารและครู	
	($\bar{X}$)	S.D.
ข. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม		
4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต	2.96	1.51
5. มีความขยันหมั่นเพียร	2.56	0.63
6. มีความตรงต่อเวลา	1.14	0.35
7. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.63	0.96
8. มีระเบียบวินัยในตนเอง	2.56	0.63
9. เคารพกฎระเบียบของสังคม	3.72	0.98
รวม	2.76	0.84

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าคุณลักษณะที่ ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนมีอยู่ในระดับมากได้แก่ เคารพกฎระเบียบของสังคม ($\bar{X}=3.72$) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}=3.63$) นอกนั้นมีความเห็นว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนมีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56-2.96$) ยกเว้น ความตรงต่อเวลาที่มีความเห็นว่ามีอยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.14$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือผู้อำนวยการ / ข้าราชการ / พนักงานราชการ / ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และผู้เรียนในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ มีดังนี้

2.1 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ

มีการประชาสัมพันธ์งานสายสามัญของการศึกษานอกโรงเรียนให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยการติดป้ายผ้าหน้าศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมืองและติดป้ายผ้าในแต่ละศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและทำแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านทางผู้เรียน

2.2 การปฏิบัติหน้าที่อื่นๆร่วมกับชุมชนที่รับผิดชอบ

มีการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับชุมชนที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานวันพ่อแห่งชาติครูผู้สอนและผู้เรียนได้ร่วมกันเดินเทิดพระเกียรติร่วมกันกับประชาชนในชุมชน

2.3 การสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ส่วนใหญ่ไม่มีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปการวิจัย อภิปรายและ ข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานครในประเด็นต่อไปนี้

1.1.1 การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านบุคลากร เอกสารประกอบ หลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้ และศูนย์การเรียนชุมชน

1.1.2 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอน และกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอนของครู

1.1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารหลักสูตร และกระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน

1.1.4 เพื่อประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตรด้านคุณลักษณะทั่วไป และ คุณลักษณะทางคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 *กลุ่มผู้ให้ข้อมูล* คือ บุคลากรของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 23 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน พนักงานราชการ 2 คน ครู 13 คน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน 7 คน และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์การเรียนชุมชน ในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 350 คน เลือกรจากผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์การเรียน ชุมชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,400 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เนื้อหาของเครื่องมือประกอบด้วย การประเมินหลักสูตรในด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านผลผลิตของผู้สำเร็จการศึกษาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง

1.2.3 วิธีการเก็บรวบรวมเครื่องมือ

แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 373 ชุด โดยเก็บจากบุคลากรทั้งหมดของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 23 ชุด ผู้เรียนจำนวน 350 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 373 ชุด และผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์บุคลากรทั้งหมดของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 23 คน ด้วยตนเอง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ความถี่ และร้อยละ สำหรับข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือกสำหรับข้อมูลจากมาตราประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อคำถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปข้อมูลเชิงบรรยาย

1.3 ผลการประเมิน

1.3.1 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การเตรียมบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้ ด้านศูนย์การเรียนชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

1) การเตรียมบุคลากร

ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อพบว่า รายการที่เห็นว่า มีความพร้อมในระดับมาก ได้แก่ การจัดครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้ารับความรู้ความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.80$) รองลงมาได้แก่ มีจำนวนครูเพียงพอกับศูนย์การเรียนชุมชน ($\bar{X}=3.79$) และมีการส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X}=3.54$) นอกนั้นเห็นว่ามีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.96 - 3.09$)

2) เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้

ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าความพร้อมในด้านเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้โดยรวมมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า รายการที่เห็นว่ามีความพร้อมในระดับมาก ได้แก่ มีการปรับแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=3.76$) รองลงมาได้แก่ มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา ($\bar{X}=3.73$) นอกนั้นก็มีความคิดเห็นว่ามีพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56 - 2.96$)

3) ด้านศูนย์การเรียนชุมชน

ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าความพร้อมด้านศูนย์การเรียนชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.78$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่ารายการที่ ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่ายู่ในระดับมาก ได้แก่ มีที่นั่งเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ($\bar{X}=3.73$) นอกนั้นก็มีความพร้อมระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56 - 3.50$) ยกเว้น การจัดมุมวิชาการเห็นว่ามีพร้อมระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.15$)

1.3.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอน และกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอนของครู

1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$ และ $\bar{X}=3.64$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=3.67 - 4.11$) เช่นเดียวกับผู้เรียนที่ เห็นว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการเช่นเดียวกัน ($\bar{X}=3.54 - 3.78$)

2) โครงสร้างของหลักสูตร

ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและในรายละเอียดโดยเห็นว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$ และ $\bar{X}=3.89$ ตามลำดับ) และในรายละเอียด เห็นว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=3.63 - 4.09$ และ $\bar{X}=3.71 - 4.07$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น พบว่า รายวิชาที่ผู้บริหารและครูเห็นว่ามีเหมาะสมสูงกว่ารายวิชาอื่นๆ ได้แก่ วิชาพัฒนาสังคมและชุมชน และจำนวนชั่วโมงในการทำกิจกรรมคุณภาพชีวิต (กพช.) ($\bar{X}=4.09$ และ 4.09 ตามลำดับ) ส่วนรายการที่ผู้เรียนเห็นว่ามีเหมาะสมมากกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ วิชาพัฒนาอาชีพ วิชาพัฒนาสังคมและชุมชนและวิชาพัฒนาทักษะชีวิต1 ($\bar{X}=4.07, 4.02$ และ 4.01 ตามลำดับ)

3) การปฏิบัติตามกรอบภารกิจใน ภาระงานสนับสนุนการสอน

ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นสอดคล้องกันว่า การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.62$ และ $\bar{X}=2.64$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า รายการที่ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากได้แก่ การ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=3.95$) รองลงมา ได้แก่ การ ดำเนินการจัดหาผู้รู้/ ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.81$) และ การร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท ($\bar{X}=3.71$) นอกนั้นเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56-2.96$) ยกเว้น การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.14$)

สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียนรายการที่เห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท ($\bar{X}=4.01$) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=3.76$) และ การดำเนินการจัดหาผู้รู้/ ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.61$) นอกนั้นเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56-3.09$) ยกเว้น การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.15$)

4) ปฏิบัติตามกรอบที่ภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน

ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นว่าการปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหาร และ ครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=3.95-4.02$) ยกเว้น การสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.14$)

1.3.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร และกระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศช่วยเหลือผู้เรียน

1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน เห็นว่าครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.51$ และ $\bar{X}=2.46$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่ารายการที่ ผู้บริหาร และ ครูเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง แทบทุกรายการ ($\bar{X}=2.56-2.96$) ได้แก่ การดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดได้ครบถ้วน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการเรียน การจัดกิจกรรมสอนเสริมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชาเฉพาะ การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้เรียนและ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ยกเว้นการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เห็นว่าปฏิบัติใน

น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.08$) สอดคล้องกับ ความคิดเห็นของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.56 - 2.96$ และ $\bar{X} = 1.15$ ตามลำดับ)

2) การวัดและประเมินผล

กลุ่มผู้บริหารและครู และกลุ่มผู้เรียน เห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 2.52$ และ $\bar{X} = 2.52$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาการปฏิบัติเป็นรายข้อ พบว่ารายการที่ ผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าปฏิบัติในระดับมากได้แก่ การวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X} = 4.02$) การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.79$) ยกเว้น การวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 1.14$) และการวัดและการประเมินผลมีวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X} = 1.15$) เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยที่สุด

สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียน รายการที่ เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากได้แก่ การวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X} = 3.95$) การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.63$) ยกเว้น การวัดและการประเมินผลมีวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X} = 1.08$) และการวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 1.18$) เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยที่สุด

3) การบริหารหลักสูตร

ในด้านความเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรมีความเห็นสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและในรายละเอียดโดยเห็นว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$ และ $\bar{X} = 3.69$ ตามลำดับ) และในรายละเอียด พบว่ากลุ่ม ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าปฏิบัติในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X} = 3.76 - 3.94$ และ $\bar{X} = 3.79 - 4.02$ ตามลำดับ) ยกเว้น การแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$ และ $\bar{X} = 2.96$ ตามลำดับ)

4) กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน

ในด้านกระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน มีความเห็นสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและในรายละเอียดโดยเห็นว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$ และ $\bar{X} = 3.21$ ตามลำดับ) และในรายละเอียด พบว่ากลุ่มผู้บริหาร และ ครูมีความเห็นว่าปฏิบัติในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X} = 3.67 - 3.94$) เช่นเดียวกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.63 - 3.82$) ยกเว้นการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าพร้อมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.08$ และ $\bar{X} = 1.15$ ตามลำดับ)

5) การวัดและประเมินผล

ในด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนเห็นว่า มีการกำหนดการให้คะแนนชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 90 มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ร้อยละ 60 มีการประเมินระหว่างเรียนเป็นระยะๆ ร้อยละ 80 มีการวัดและประเมินหลังเรียนร้อยละ 100 และมีการประเมินผลงานของผู้เรียนร้อยละ 100

1.3.4 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

1) ผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะทั่วไป

ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าคุณลักษณะทั่วไปของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าคุณลักษณะทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X} = 3.63 - 4.02$)

2) ผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผู้บริหาร และ ครู เห็นว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าคุณลักษณะที่ ผู้บริหาร และ ครู มีความเห็นว่าคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เคารพกฎระเบียบของสังคม ($\bar{X} = 3.72$) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.63$) นอกนั้นมีความเห็นว่าคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ($\bar{X} = 2.56 - 2.96$) ยกเว้น ความตรงต่อเวลาที่มีความเห็นว่ามีอยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.14$)

2. การอภิปรายผล

ผลการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง

2.1.1 การเตรียมบุคลากร

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า จำนวนครูเพียงพอกับศูนย์การเรียนชุมชนในระดับมาก น่าจะเนื่องมาจาก มีครูผู้สอนประจำศูนย์การเรียนครบทุกศูนย์การเรียนชุมชน ซึ่งมีความเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน โดยที่ครูสามารถรับผิดชอบแต่ละศูนย์การเรียนชุมชน โดยผู้เรียนไม่ต้องเรียนรวมกันหลายๆศูนย์การเรียนชุมชนซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลำอังกค์ บุญเกิด (2545: บทคัดย่อ) ที่พบว่า มีบุคลากรไม่เพียงพอสำหรับการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้อง

กันว่าสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนสายสามัญมีความพร้อมระดับปานกลาง เนื่องจากงบประมาณที่ได้ไม่เพียงพอ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสุดท้าย ศรีศักดิ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความพร้อมของสถานศึกษาเกี่ยวกับงบประมาณมีความเหมาะสมในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีจำนวน 13 คน มีความต้องการงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการซื้อหรือจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนทุกคนจึงทำให้ได้รับงบประมาณในส่วนนี้มีไม่เพียงพอกับความต้องการของแต่ละคน การแก้ปัญหาในเรื่องนี้อาจทำได้โดยการวิเคราะห์ความต้องการสื่อของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและควรมีการใช้สื่อร่วมกัน สื่อบางชนิดอาจให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างในลักษณะของโครงการ

2.1.2 เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน / แผนการเรียนรู้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการปรับแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน และมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชาเห็น ว่าพร้อมในระดับมาก น่าจะเนื่องมาจากก่อนเปิดภาคเรียนบุคลากรทุกคนมีการประชุมร่วมกันในการวางแผนการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการจัดทำแผนการเรียนรู้เสร็จก่อนเปิดภาคเรียนและการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรให้กับผู้เรียนเพิ่มเติมผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่ามีปฏิบัติระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสำอังก์ บุญเกิด (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าความเพียงพอของปัจจัยนำเข้าต่างๆมีความขาดแคลนทุกด้านทั้งแบบเรียน เอกสารประกอบการสอน อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ น่าจะเนื่องมาจาก การจัดซื้อสื่อ / เอกสารประกอบการเรียนการสอนในบางรายการต้องใช้เวลาในการดำเนินการตามระบบราชการทำให้สื่อ / เอกสารประกอบการเรียนการสอนในบางรายการไม่ทันกับการเปิดภาคเรียนซึ่งศูนย์ควรมีการแก้ปัญหาโดยการใช้สื่อร่วมกัน อาจมีการจัดทำแผนการใช้สื่อร่วมกันโดยใช้สื่อจากส่วนกลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1.3 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดมุมวิชาการมีความพร้อมระดับน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดมุมวิชาการทั้งด้านบุคลากร สถานที่ และงบประมาณ ที่จัดสรรเพื่อการนี้ พบว่า ได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกน้อย น่าจะเนื่องมาจากครูผู้สอนมีจำนวนครบทุกศูนย์และทุกศูนย์ มีความต้องการงบประมาณเพื่อนำมาใช้ใน การจัดมุมวิชาการซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เพราะในการจัดทำมุมวิชาการที่สมบูรณ์จะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ แนวทางแก้ไขควรพาผู้เรียน ไปศึกษานอกสถานที่หรือขอความร่วมมือกับห้องสมุดประชาชนเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสาระวิชาที่เรียนส่วนที่ผู้บริหารและ

ครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดที่นั่งเพียงพอดต่อจำนวนผู้เรียนมีการปฏิบัติระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุดสาย ศรีศักดิ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความพร้อมของสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานและการจัดสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมมาก น่าจะเนื่องมาจากก่อนจะอนุมัติให้ใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนมีการสำรวจความพร้อมของสถานที่สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนว่ามีความพร้อม มีความสะอาดสวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย รมรื่นเหมาะสมที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจะอนุมัติให้ใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน

2.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู ปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน ของครูตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร

2.2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้มาจากการวิเคราะห์ของบุคลากรในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร ทำให้หลักสูตรมีความเข้าใจง่าย เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตร ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับสำอองค์ บุญเกิด (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประเด็น เนื่องมาจากกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรของการศึกษานอกโรงเรียนมีกระบวนการที่กำหนดไว้เป็นขั้นตอนเดียวกัน

2.2.2 โครงสร้างหลักสูตร

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับความเหมาะสมในการกำหนดจำนวนหน่วยกิต ว่ามีความเหมาะสมในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับสำอองค์ บุญเกิด (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประเด็น เนื่องจากทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร ได้จัดจำนวนหน่วยกิตสำหรับเรียนหลักสูตรนี้ไว้เต็มตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2.2.3 การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนน้อยที่สุด น่าจะเนื่องมาจาก ขาดงบประมาณในการสนับสนุนในการจัดหาสื่อในการเรียนการสอน แนวทางแก้ไขควรส่งเสริมให้ใช้สื่อประกอบการ

เรียนการสอน ส่งเสริมให้ทำสื่อใช้เอง และส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน หรือติดต่อประสานงานขอใช้ห้องสมุดจากหน่วยงานอื่น เช่น โรงเรียนในระบบ ห้องสมุดประชาชน สำหรับกรณีที่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท การดำเนินการจัดหาผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่างต่อเนื่อง และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นมีการปฏิบัติระดับ มาก น่าจะเนื่องมาจาก ในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จัดในชุมชน ซึ่งเอื้อต่อการจัดกิจกรรม ต่างๆ โดยมีครูผู้สอนและผู้เรียนได้เข้าร่วม อีกทั้งทางชุมชนเองก็ให้ความร่วมมือดีในการจัด กิจกรรมต่างๆ ที่การศึกษาออกโรงเรียนจัดขึ้น

2.2.4 การปฏิบัติตามกรอบภารกิจใน ภาระงานสนับสนุนการสอน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด น่าจะเนื่องมาจากการเก็บข้อมูลไม่ได้ลงในพื้นที่เองแต่ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามจึงได้รับความร่วมมือน้อย สืบเนื่องจากการนำแบบสอบถามที่ใช้ในการ สำรวจข้อมูลไปเก็บในชุมชนได้ข้อมูลมา ร้อยละ 30 จากแบบสอบถามทั้งหมด แต่ทางศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียน เขตดอนเมืองมีคำสั่งให้ครูผู้สอนทำการเก็บข้อมูลทุกคนเพื่อจะ ได้นำข้อมูล มาวิเคราะห์ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแนวทางแก้ไข ปัญหาทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ควรให้การ สนับสนุน ให้ความรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ครูผู้สอนลงไปเก็บข้อมูลในพื้นที่เอง และอาจ ให้ผู้นำชุมชน เครือข่ายชุมชนให้การช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การประเมิน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตรและการกำกับ ติดตามและนิเทศช่วยเหลือผู้เรียน ของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

2.3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้อง กันเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องว่ามีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด น่าจะเนื่องมาจาก ครูผู้สอนบางคนไม่ได้จบทางวุฒิศู (จำนวน 6 คน จากทั้งหมด 13 คน) จึงทำ ให้ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนแนวทางแก้ไขควรจัดครูผู้สอนเข้าอบรมใน เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อจะได้แนวทางมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีกิจกรรมการเรียนการ

สอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมสอนเสริมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชาเฉพาะ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการเรียน มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้เรียน การดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดได้ครบถ้วน อยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเนื่องมาจาก ครูผู้สอนได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและสามารถนำมาใช้ได้และตอบคำถาม หรือให้ข้อเสนอแนะนักศึกษาได้เป็นรายบุคคลในระดับหนึ่งเนื่องจากครูจำนวน 6 คนที่ไม่จบวุฒิ ครุจึงทำให้ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนการสอน แนวทางแก้ไข ทาง ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานครจัดทำคู่มือแจกให้ครูผู้สอน ทุกคนเพื่อสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ตามที่หลักสูตรกำหนด

2.3.2 การวัดและประเมินผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันเห็นว่าการวัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนในระดับมาก เนื่องจาก ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตรก่อนที่จะทำการเรียนการสอน มีกำหนดการให้คะแนนชัดเจน มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน มีการประเมินระหว่างเรียนเป็นระยะๆ มีการวัดและประเมินหลังเรียน มีการประเมินผลงานของผู้เรียนอย่างไรก็ตาม การที่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการวัดและการประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับรายวิชาอยู่ในระดับน้อยที่สุด น่าจะเนื่องมาจาก ครูผู้สอนจำนวนหนึ่งให้ได้จบทางวุฒิครุจึงขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายแนวทางแก้ไขควรจัดการอบรมในเรื่องการวัดและประเมินผลให้กับ ครูผู้สอนเพื่อจะได้นำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนการแก้ปัญหาในระยะยาวอาจต้องมีแผนการส่งครูเข้าศึกษาวิชาชีพครูเพื่อให้มีความรู้และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาครูทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตสื่อ และการวัด ประเมินผลเพื่อให้จบการศึกษามีคุณภาพตามที่กำหนดในหลักสูตร

2.3.4 การบริหารหลักสูตร

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันสำหรับการแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียนว่าอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเนื่องมาจากความไม่เข้าใจของครูผู้สอนในความสำคัญของการที่ผู้เรียนได้มีความรู้ในรายละเอียดของหลักสูตรที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทำให้ส่วนหนึ่งมีการละเลยไม่ปฏิบัติ แนวทางแก้ไข คือ วางระเบียบให้ผู้สอน

แจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนทราบทุกครั้งก่อนสอน ส่วนรายการที่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการจัด โปรแกรมการศึกษา ตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร การจัดประชุมหรือปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา /

พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ที่สอนอย่างต่อเนื่องมีการปฏิบัติในระดับมากน่าจะ เนื่องมาจากครูผู้สอนได้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอทำให้สามารถรู้ปัญหาและช่วยกันหาทางแก้ไขได้ทันเวลาโดยมีแกนหลัก คือ ผู้สอนที่จบ การศึกษาด้านครูทำให้สามารถช่วยแนะนำให้มีกรายงาน สรุปผลการจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาต่างๆที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่องซึ่งจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3.5 กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้อง กันเกี่ยวกับการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนการสอนว่ามีการปฏิบัติระดับ น้อยที่สุด เนื่องจากผู้ทำกรนิเทศไม่ได้ดำเนินการนิเทศตามแผนงานที่วางไว้ อาจจะเนื่องมาจากผู้ นิเทศติดภาระงานอื่นทั้งยังไม่เข้าใจความสำคัญของการนิเทศคั้งนั้นแม้มีแผนการนิเทศแต่ไม่มีการ ปฏิบัติการนิเทศตามแผนสำหรับการนิเทศที่อาจมีการดำเนินงานอยู่บ้างนั้น ครูผู้สอนไม่ได้นำผล การนิเทศไปใช้ในการเรียนการสอนอาจเป็นเพราะการนิเทศยังจัดทำไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะอย่าง ยิ่งขั้นตอนในการติดตามการนำผลการนิเทศมาใช้

แนวทางแก้ไขคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่ายควรมีการจัดระบบนิเทศ ร่วมกันและดำเนินงาน นิเทศตามแผนที่วางไว้และจัดเก็บผลการนิเทศให้เป็นระบบเพื่อสะดวกต่อ การใช้งานจะทำให้ครูผู้สอนสามารถนำผลการนิเทศไปใช้ในการจัดการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษา

2.4.1 ผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะทั่วไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันใน เรื่องการประเมินด้านคุณลักษณะทั่วไปของผู้เรียน ประกอบด้วย การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและบุคคลทั่วไป และมีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลทั่วไป ว่าอยู่ ในระดับมากอาจ เนื่องจากลักษณะของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่มีอาชีพการงานที่มั่นคงเป็นจำนวนมากมี ความรับผิดชอบมากกว่าเด็กอีกทั้งลักษณะของกิจกรรมที่จัดขึ้นคือการ จัดอบรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม มีการพูดคุยและอภิปรายระหว่างผู้เรียนด้วยกันและผู้สอนกับผู้เรียนในเรื่องต่างๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อตนเอง เป็นต้น

2.4.2 ผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกัน เกี่ยวกับความตรงต่อเวลาของผู้เรียนว่ามีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด เนื่องจาก ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้

มีงานทำแล้วอาจเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนน้อยกว่าอาชีพหรืออาจติดธุระการงานเนื่องจากเวลาเรียนอาจตรงกับเวลาทำงานแนวทางแก้ไขควรมีมาตรการที่สามารถทำให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ และเห็นความสำคัญของการศึกษา สำหรับการเคารพกฎระเบียบของสังคม ผู้บริหาร และครูผู้สอนเห็นว่าอยู่ในระดับมาก น่าจะเนื่องมาจากทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง ได้มีการจัดให้มีการเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำทุกภาคเรียนและก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูได้ชี้แจงและมีข้อตกลงร่วมกันกับผู้เรียนทุกครั้ง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดมุมวิชาการ การใช้สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู การสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การวัดและการประเมินผลมีวิธีที่หลากหลาย การวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา นำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการมีความตรงต่อเวลา ยังมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ควรดำเนินการดังนี้

3.1.1 จัดสรรงบประมาณในการจัดมุมวิชาการให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนมีคุณภาพสูงขึ้น

3.1.2 ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ความต้องการสื่อของศูนย์การเรียน ชุมชนและควรมีการใช้สื่อร่วมกัน อาจจะมีการยืมสื่อจากส่วนกลางมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนทำการเรียนการสอน หรือ สื่อบางชนิดอาจให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างอาจจะในลักษณะของโครงการ มาใช้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้นเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

3.1.3 ส่งเสริมให้เรียนรู้ มีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยขอความร่วมมือจากผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้นๆ

3.1.4 ควรจัดอบรมและมีมาตรการต่างที่จะสนับสนุนครูผู้สอน เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3.1.5 ควรจัดอบรมครูให้ความรู้วัดและการประเมินผลมีวิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

3.1.6 ควรมีการนิเทศตามแผนที่วางไว้และนำผลการนิเทศที่ได้มาจัดเก็บให้เป็นระบบ เพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1.7 ควรมีมาตรการที่ชัดเจนในเรื่องการมีความตรงต่อเวลา เห็นความสำคัญของการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่มีความรู้และดำเนินการให้ความรู้และพัฒนาเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง ควรทำการศึกษาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดทำรายงานแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนได้ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ทรงเดช โคตรสิน (2533) “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”
- สุพัตรา สุขสันต์ (2546) “การประเมินหลักสูตรวิชาชีพชั้นสูง ระบบทวิภาคี สาขาช่างยนต์
วิทยาลัยเทคนิคเขียงราย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พิพัฒน์ สิทธิวงศ์ (มปป.) “การศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจ ของครูประจำกลุ่ม
การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาของจังหวัด
กำแพงเพชร”
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2545) “ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน
สอน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*
หน่วยที่ 3 หน้า 127 นนทบุรี บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) *การพัฒนาหลักสูตรสานต่อท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร เซ็นเตอร์
ดิสคัฟเวอร์รี่* หน้า 106
- วิชัย วงศ์ใหญ่ (2525) *พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่ กรุงเทพมหานคร ๓๕๖๖การพิมพ์*
_____ (2540) *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น*
_____ (2535) *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น*
- วุฒิชัย หล้าเมือง (1990) “การศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชนที่มีต่อกิจกรรม
การศึกษา นอกกระบบโรงเรียนและสภาพของศูนย์สาธิตกองทุนพัฒนาหมู่บ้านจังหวัด
ร้อยเอ็ด”
- สิรินาฏ ราชเดิม (1990) “การศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา”
- สมคิด พรหมจ้อย (2545) *เทคนิคการประเมินโครงการ พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- ศิริชัย กาญจนวาสิ (2543) “การวางแผนประเมินหลักสูตร” ใน *เทคนิคการประเมินหลักสูตร*
สำนักวิชาการวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อัญชรีย์ สรวงท่าไม้ (มปป.) “ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษา สาขาสามัญศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่มการศึกษานอก
โรงเรียน”

Hammond R. “Content Evaluation of Instruction in Local School Districts” , in Educational
Technology. P. 1-17

Horwitz and Otto (1992). Costameres Are Sites of Force Transmission to the Substratum in
Adult Rat Cardiomyocytes Barbara A. Danowski, Kyoko Imanaka-Yoshida, Jean M.
Sanger, Joseph W. Sanger *The Journal of Cell Biology*, Vol. 118, No. 6, pp. 1411-
1420 This article consists of 10 page(s).

Kelley Charles. (1979). “A Five Year Follow –up Study of the Professional Education Program
of the College of Education at the University of Arkansas for the year thro.

Martz,Gary Lee. (1981). “A Formative Evaluation a Nutrition Education and training Program
in Selected Rural Pennsylvania School” , Dissertation Abstracts International.42:
1948-A.

Negel, Joseph Robert. (1969). “An Evaluation of the Doctoral Program in Education
Administration at the University of Akran as Perceived by Its Graduates” ,
Dissertation Abstracts international. 47 : 1140,198.

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York ; Harcout
Brace and World.

Tyler, Ralph W. (1970). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago : University of
Chicag Press.

Worthen, BR., and Sanders, J.R. (1973). *Educational Evaluation: Theory and Practice*.
CaliFornia : Wadsworth Publishing.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางการเทียบโอน

กลุ่มเป้าหมาย	คุณสมบัติ	หลักฐาน	หมวดวิชาที่เทียบโอนผลการเรียนให้	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน
1. ทหารกองประจำการ	เป็นหรือเคยเป็นทหารกองประจำการตลอดระยะเวลา 2 ปี ครบตามพระราชบัญญัติการรับราชการทหารกำหนด	หลักฐาน - หนังสือรับรองการปลดประจำการจากผู้บังคับหน่วยทหารตั้งแต่ระดับกองพันหรือผู้บังคับกองร้อยหรือผู้บังคับการเรือชั้น 3 ขึ้นไป หรือ - สมุดประจำตัวทหารกองหนุน (กรณีปลดประจำการแล้ว)	เทียบโอนให้ 3 หมวดวิชา คือ - พัฒนาทักษะชีวิต 1 - พัฒนาดังคมและชุมชน - พัฒนาอาชีพ	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน - เทียบโอนให้ระดับใดระดับหนึ่งเพียง ระดับเดียว ใน 3 ระดับ
2. อาสาสมัครสาธารณสุข	เป็นหรือเคยเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	สมัครประจำตัว อาสาสมัครสาธารณสุข หรือ - หนังสือรับรองจากประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยใกล้บ้าน (กรณีเคยเป็นแต่ปัจจุบันไม่ได้เป็นแล้ว)	เทียบโอนให้ 2 หมวดวิชา คือ - พัฒนาดังคมและชุมชน - พัฒนาทักษะชีวิต 1	<ul style="list-style-type: none"> ผ่านการอบรมหลักสูตร อาสาสมัครสาธารณสุข ระยะเวลาที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ระดับประถม 6 เดือนขึ้นไป ระดับ ม.ต้น 1 ปี ขึ้นไป ระดับ ม.ปลาย 1 ½ ปี ขึ้นไป - มีผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ • ปฏิบัติกิจกรรม ในงานสาธารณสุขมูลฐานอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ จาก 14 องค์ประกอบ

กลุ่มเป้าหมาย	คุณสมบัติ	หลักฐาน	มหาวิทยาลัยที่เทียบโอนผลการเรียนให้	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน
				<ul style="list-style-type: none"> ● ปฏิบัติกิจกรรม อย่างน้อย 2 กิจกรรม ใน 3 กิจกรรมต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การจัดทำแผนชุมชน 2) การบริหารงบประมาณ 3) การให้บริการใน ศสมช. - ถ้าเป็นอาสาสมัคร สาธารณสุขดีเด่น - ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยพัฒนาทักษะชีวิต 2 หรือพัฒนาอาชีพอีก 1 หมวด
3. ผู้นำท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น	เป็นหรือเคยเป็นผู้นำท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น	หนังสือรับรอง การเป็นหรือเคยเป็นผู้นำท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น	เทียบโอนให้มหาวิทยาลัยเดียว คือ หมวด วิชาพัฒนาสังคมและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เทียบโอนให้ระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้นระดับใดระดับหนึ่ง เพียงระดับเดียวเท่านั้นตามข้อกำหนดดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ■ ระดับประถมศึกษา มีระยะเวลาการเป็น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น 1 ปี ขึ้นไป ■ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีระยะเวลาการเป็นหรือเคยเป็นผู้นำท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น 1 ½ ปีขึ้นไป
				<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาผลการปฏิบัติงานและความประพฤติในขณะดำรงตำแหน่ง - ไม่เคยถูกดำเนินคดีและดำเนินการทางวินัยในการปฏิบัติงานในหน้าที่

กลุ่มเป้าหมาย	คุณสมบัติ	หลักฐาน	หมวดวิชาที่เทียบโอนผลการเรียนให้	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน
<p>4. แรงงานไทย ที่ผ่านการ ทดสอบ มาตรฐานฝีมือ แรงงาน</p>	<p>ผ่านการทดสอบ มาตรฐานฝีมือ แรงงานแห่งชาติ ด้านช่าง อุตสาหกรรม</p>	<p>คู่มือตรวจสอบผลการทดสอบ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ (ฉบับ) - หนังสือรับรอง จากนายจ้าง (ถ้ามี)</p>	<p>หมวดวิชาที่มีโอนผลการเรียนให้</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานฝีมือแรงงานระดับ 1 เทียบโอนในระดับ ประถมศึกษาให้หมวดวิชา <ul style="list-style-type: none"> ■ พัฒนาอาชีพ ■ คณิตศาสตร์ ■ วิทยาศาสตร์ เฉพาะผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาช่างไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ และ สาขาเครื่องกล - มาตรฐานฝีมือ แรงงานระดับ 2 เทียบโอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นให้หมวดวิชา 	
			<ul style="list-style-type: none"> ■ พัฒนาอาชีพ ■ คณิตศาสตร์ - มาตรฐานฝีมือ แรงงานระดับ 3 เทียบโอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายให้หมวดวิชา <ul style="list-style-type: none"> ■ พัฒนาอาชีพ ■ คณิตศาสตร์ - ถ้าผ่านการอบรมภาษาอังกฤษจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ก่อนไปทำงานต่างประเทศและไปทำงานต่างประเทศ กลับมาเทียบโอนให้หมวดวิชาภาษาอังกฤษได้ไม่เกินระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นอีก 1 หมวด ทั้งนี้ ต้องทดสอบเพิ่มโดย วิธีการสัมภาษณ์ 	

กลุ่มเป้าหมาย	คุณสมบัติ	หลักฐาน	หมวดวิชาที่เกี่ยวข้องผลการเรียนให้	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน
5. การเทียบโอนผลการเรียนรู้จากการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	ผู้ขอเทียบโอนผล การเรียนจะต้อง ผ่านกิจกรรม การศึกษาเพื่อ พัฒนาอาชีพตาม วิธีการที่สำนัก บริหารงาน การศึกษานอก โรงเรียนกำหนด	หลักฐาน - วัสดุบัตรหรือใบสำคัญหรือ ใบรับรองการผ่านกิจกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพ - เอกสารหลักฐานหรือภาพถ่ายที่ แสดงกระบวนการหรือผลงานการ พัฒนาอาชีพ	หมวดวิชาที่เทียบโอนผลการเรียนให้ - เทียบโอนผลการเรียนได้ในหมวดวิชาพัฒนาอาชีพ 1 หมวดวิชา	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน - เทียบโอนให้ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือมัธยมศึกษา ตอนปลาย ระดับใดระดับหนึ่งเพียง ระดับเดียวเท่านั้น - กรณีที่ขอเทียบโอนมากกว่า 1 ระดับ ให้นักศึกษานำหลักฐานการพัฒนา อาชีพในระดับที่สูงขึ้น หรือหลักฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพใหม่มา แสดง - การพิจารณาเอกสาร การเทียบโอน กิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพให้ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการเทียบ โอนผลการเรียนของสถานศึกษา โดย นับจำนวนชั่วโมง ตามเกณฑ์ในแต่ละ ระดับดังนี้ ■ ระดับประถมศึกษาจำนวนไม่น้อย กว่า 280 ชั่วโมง เทียบได้ 1 หมวดวิชา ■ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นับรวม ไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง เทียบได้ 1 หมวดวิชา

กลุ่มเป้าหมาย	คุณสมบัติ	หลักฐาน	หมวดวิชาที่เทียบโอนผลการเรียนให้	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน
				<ul style="list-style-type: none"> ■ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายบวรวมไม่น้อยกว่า 480 ชั่วโมง เทียบได้ 1 หมวดวิชา - ให้นำหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเทียบโอน - ผลการเทียบโอน ผู้ที่ได้รับอนุมัติผลการเทียบโอนจะไม่ให้คำระดับผลการเรียนแต่ให้บันทึกหลักฐานการเรียนในช่องผลการเรียนเป็น “ผ่าน”
6. การเทียบโอนผลการเรียนจากกิจกรรมวิทยาศาสตร์ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนจะต้องผ่านกิจกรรมวิทยาศาสตร์ชุมชนตามวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสำนักบริหารงานการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีหลักฐานรับรองการเป็นสมาชิกวิทยาศาสตร์ชุมชน - มีหลักฐานแสดงผ่านการฝึกอบรมฝึกปฏิบัติในหลักสูตรทักษะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิทยาศาสตร์ชุมชน - เอกสารหลักฐานหรือภาพถ่ายที่แสดงกระบวนการหรือผลงานของตนเองในกิจกรรมวิทยาศาสตร์ชุมชนอย่างใดอย่างหนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> เทียบโอนผลการเรียนได้ 2 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพัฒนาสังคม และชุมชน และ หมวดวิชาพัฒนาอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - เทียบโอนให้ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาตอนปลายระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียวเท่านั้น โดยมีระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมวิทยาศาสตร์ชุมชนดังนี้ ■ ระดับประถมศึกษา ต้องเป็นวิทยาศาสตร์ชุมชนไม่น้อยกว่า 1 ปี ■ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ต้องเป็น วิทยาศาสตร์กิจกรรมไม่น้อยกว่า 1 ½ ปี

กลุ่มเป้าหมาย	คุณสมบัติ	หลักฐาน	หมวดวิชาที่เทียบโอนผลการเรียนให้	เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน
	<p>- ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนต้องเป็นสมาชิกและมีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (แห่งใดแห่งหนึ่ง) มาไม่น้อยกว่า 1 ปี และดำเนินการต่อเนื่องมาถึงวัน ขอเทียบโอน</p>			<p>เรียนการเทียบโอนผลการเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนไม่น้อยกว่า 2 ปี - การพิจารณาเอกสารหลักฐานการเทียบโอนกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาและดำเนินการประเมินตามแบบประเมินที่กำหนด - ผลการเทียบโอน ผู้ที่ได้รับอนุมัติผลการเทียบโอนจะไม่ให้ค่าระดับผลการเรียนแต่ให้บันทึกหลักฐานการเรียนในช่องผลการเรียนเป็น “ผ่าน”

ภาคผนวก ข

คัดส่วนผู้เรียนตามศูนย์การเรียน

ตารางจำนวนผู้เรียนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน (คน)

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	จำนวนรวม	จำนวนตัวอย่าง
1.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนการเคหะท่าทราย	172	25
2.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเคหะทุ่งสองห้อง	342	50
3.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดพรรังษี	240	35
4.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดคลองบ้านใหม่	205	30
5.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนปิ่นเจริญ 4	138	20
6.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนดาวทอง	102	15
7.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี	82	12
8.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบึงกิ้ง	124	18
9.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเมืองทองนิเวศน์ 1	274	40
10.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดหลักสี่	138	20
11.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดสันติบุญมาราม	109	16
12.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสินวงศ์	96	14
13.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดพุทธสยาม	378	55
รวม	2,400	350

ภาคผนวก ค

ประเด็นการสัมภาษณ์

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ

มีการประชาสัมพันธ์งานสายสามัญของการศึกษานอกโรงเรียนให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยการติดป้ายผ้าหน้าศูนย์การเรียนชุมชนในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมืองและติดป้ายผ้าในแต่ละศูนย์การเรียนชุมชนและทำแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านทางผู้เรียน

2. การปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ร่วมกับชุมชนที่รับผิดชอบ

มีการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับชุมชนที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานวันพ่อแห่งชาติครูผู้สอนและผู้เรียนได้ร่วมกันเดินเทิดพระเกียรติร่วมกันกับประชาชนในชุมชน

3. การสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ส่วนใหญ่ไม่มีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ภาคผนวก ง

กรอบแนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์	ประเด็น / หัวใจชีวิต	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
<p>เพื่อประเมินหลักสูตรการจัดการศึกษาของศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนเขตดอนเมือง</p> <p>1.ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร</p> <p>1.1 การเตรียมบุคลากร</p>	<p>ประเด็น / หัวใจชีวิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีจำนวนครูเพียงพอกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน - มีการ จัดครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ได้รับความเข้าใจและเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน มีการให้ความรู้และทักษะแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ารับความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในเรื่อง การวัดและประเมินผลตาม หลักสูตรมอบหมายได้ทันตามเวลาที่กำหนด - มีการส่งงานที่ได้รับ 	<p>แหล่งข้อมูล</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริหาร - ครูผู้สอน 	<p>เครื่องมือที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด 	<p>การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา 	<p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ช่วงคะแนน 1.00-1.50 หมายความว่า มีความพร้อม/การปฏิบัติความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด</p> <p>ช่วงคะแนน 1.51-2.50 หมายความว่า มีความพร้อม/การปฏิบัติความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย</p> <p>ช่วงคะแนน 2.51-3.50 หมายความว่า มีความพร้อม/การปฏิบัติความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง</p> <p>ช่วงคะแนน 3.51-4.50 หมายความว่า มีความพร้อม/การปฏิบัติความพึงพอใจในระดับมาก</p> <p>ช่วงคะแนน 4.51-5.00 หมายความว่า</p>

วัตถุประสงค์	ประเด็น / ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1.2 เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐาน - มีการปรับแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน - มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา - มีการจัดทำแผนการเรียนรู้เสร็จก่อนเปิดภาคเรียน - มีการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรให้กับผู้เรียนเพิ่มเติม - มีการจัดมุมวิชาการ - มีที่นั่งเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน - มีการอำนวยความสะดวกในการให้บริการวัสดุอุปกรณ์ที่สื่อการเรียนการสอน - มีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - บริหาร - ครูผู้สอน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม ปลายปิดและ ปลายเปิด 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา 	<ul style="list-style-type: none"> เกณฑ์การประเมิน <p>ความพร้อม/การปฏิบัติ/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด</p>
1.3 ด้านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการอำนวยความสะดวกในการให้บริการวัสดุอุปกรณ์ที่สื่อการเรียนการสอน - มีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - บริหาร - ครูผู้สอน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม ปลายปิดและ ปลายเปิด 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา 	<ul style="list-style-type: none"> เกณฑ์การประเมิน <p>ความพร้อม/การปฏิบัติ/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด</p>

วัตถุประสงค์	ประเด็น / หัวข้อ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
<p>2. ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร</p>	<p>ประเด็น / หัวข้อ</p> <p>เหมาะสมกับการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของศูนย์การเรียนรู้ มีความสะอาด เรียบร้อย มีบรรยากาศการเรียนรู้ - ชัดเจนเข้าใจง่าย - เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน - สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร - ส่งเสริมการนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวัน 	<p>แหล่งข้อมูล</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริหาร - ครูผู้สอน 	<p>เครื่องมือที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด 	<p>การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา 	<p>เกณฑ์การประเมิน</p>

วัตถุประสงค์	ประเด็น /ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2.2. โครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของ การกำหนดจำนวนหน่วย คิดในรายวิชาต่างๆและ การจัดกิจกรรม	-ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น - ภาษาไทย - คณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์ - ภาษาอังกฤษประเทศ - พัฒนาสังคมและชุมชน - พัฒนากิจกรรมชีวิต 1 - พัฒนากิจกรรมชีวิต 2 - พัฒนาอาชีพ - จำนวนชั่วโมงในการทำ กิจกรรมคุณภาพชีวิต (กพช.) - ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุก ประเภท	-ผู้บริหาร -ครูผู้สอน -ผู้เรียน	แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด	ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา	
2.3 ปฏิบัติตามกรอบ ภารกิจในการะงานสอน ของครู		-ผู้บริหาร -ครูผู้สอน -ผู้เรียน	แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด	ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา	

วัตถุประสงค์	ประเด็น / ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกครั้ง - ดำเนินการจัดหาผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่างต่อเนื่อง - ให้คำปรึกษา และแนะแนวแก่ผู้เรียนและบุคคลทั่วไป - มีการให้บริการวัสดุและสื่อแก่ผู้เรียนและบุคคลภายนอก - มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น - มีเวลาให้ผู้เรียนซักถาม 				

วัตถุประสงค์	ประเด็น / หัวข้อ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2.4 ปฏิบัติตามกรอบ การกิจในภาระงาน สัมพันธนาการสอน	ประเด็น / หัวข้อ - ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญและ สายอาชีพให้ประชาชนใน ท้องถิ่นทราบ - ปฏิบัติหน้าที่อื่นร่วมกับ ชุมชนที่รับผิดชอบ - มีการสำรวจประชากรวัย แรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูล ในการนำไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน - ดำเนินการสอนตามที่หลักสูตร กำหนดได้ครบถ้วน - มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง - ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ กำหนดข้อตกลงในการเรียน - มีการจัดกิจกรรมสอนเสริม เพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชา เฉพาะ	แหล่งข้อมูล -ผู้บริหาร -ครูผู้สอน -ผู้เรียน	เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด	การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา	เกณฑ์การประเมิน
3. ด้านกระบวนการ 3.1 การจัดการเรียนการ สอนของครู		แหล่งข้อมูล -ผู้บริหาร -ครูผู้สอน -ผู้เรียน	เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด	การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา	เกณฑ์การประเมิน

วัตถุประสงค์	ประเด็น / ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3.2 การวัดและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้เรียน - มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น - มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร - มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน - การวัดและการประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย - ใช้การวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร - ครูผู้สอน - ผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม ปลายเปิด ปลายเปิด และแบบบันทึก รายการ 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา 	
3.3 การบริหารหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียน - มีการจัดโปรแกรมการศึกษาตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร - ครูผู้สอน - ผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม ปลายเปิด ปลายเปิด และแบบบันทึก รายการ 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา 	

วัตถุประสงค์	ประเด็น /ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
<p>3.4 กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ ผู้เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดประชุมหรือปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องใน การแก้ไขปัญหา /พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง - มีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของ รายวิชาที่สอนอย่างต่อเนื่อง - วางแผนนิเทศร่วมกันทุกภาคเรียน - มีการนิเทศติดตามการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง - มีการช่วยเหลือผู้เรียนใน เครื่องง่าย - นำผลการนิเทศไปปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน - มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> -ผู้บริหาร -ครูผู้สอน -ผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา 	

วัตถุประสงค์	ประเด็น หัวข้อ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
4. ด้านผลผลิต 4.1 คุณลักษณะทั่วไป	- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ - มีความรับผิดชอบตนเอง และบุคคลทั่วไป - มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	- ผู้บริหาร - ครูผู้สอน	แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด เอกสาร/ หลักฐาน	ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา	
4.2 คุณลักษณะด้าน คุณธรรม จริยธรรม	- มีความซื่อสัตย์ สุจริต - มีความซื่อสัตย์สุจริต - มีความตรงต่อเวลา - มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย - มีระเบียบวินัยในตนเอง - เคารพกฎระเบียบของสังคม	- ผู้บริหาร - ครูผู้สอน	แบบสอบถาม ปลายเปิดและ ปลายปิด เอกสาร/ หลักฐาน	ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา	

ภาคผนวก จ

แบบสอบถาม

**แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่องการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
(สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน)**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจัดหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
2. คำตอบของท่านเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว ซึ่งผู้วิจัยจะถือเป็นความลับที่ใช้เฉพาะ และคำตอบของท่านจะไม่มีผลใดๆต่อตัวท่าน
3. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1** สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2** ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร
- ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
  - ด้านกระบวนการ
  - ด้านผลผลิต

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ

- ( ) ต่ำกว่า 30 ปี ( ) 30 – 39 ปี
( ) 40 – 49 ปี ( ) 50 ปีขึ้นไป

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท
( ) สูงกว่าปริญญาโท ( ) อื่นๆ (โปรด

ระบุ).....

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ( ) ผู้อำนวยการ ( ) ข้าราชการ
( ) พนักงานราชการ ( ) หัวหน้าฝ่ายทะเบียน
( ) ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

4. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

- ( ) ต่ำกว่า 2 ปี ( ) 2 – 3 ปี
( ) 4 – 5 ปี ( ) 6 ปีขึ้นไป

5. ปัจจุบันท่านสอนที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนใด

- ( ) ศรช. การเคหะท่าทราย ( ) ศรช. บึงชี
( ) ศรช.เคหะทุ่งสองห้อง ( ) ศรช. เมืองทองนิเวศน์ 1
( ) ศรช. วัดพรมรังษี ( ) ศรช. วัดหลักสี่
( ) ศรช.วัดคลองบ้านใหม่ ( ) ศรช. วัดสันติบุญมาราม
( ) ศรช. ปิ่นเจริญ 4 ( ) ศรช. สนิวงศ์
( ) ศรช. ดาวทอง ( ) ศรช. วัดพุทธสยาม
( ) ศรช. สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี ( ) อื่นๆ โปรดระบุ

.....

6. ประสบการณ์ด้านการสอน.....ปี

7. สาขา/วิชาเอกที่ท่านสำเร็จการศึกษา.....

8. หน้าที่พิเศษนอกเหนือจากงานสอน.....

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ว่ามีการปฏิบัติในระดับมากน้อยเพียงใด โดยทำ ✓ ลงในช่องลำดับความสำคัญ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	กลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ก. การเตรียมบุคลากร					
1. มีจำนวนครูเพียงพอในแต่ละศูนย์การเรียนชุมชน					
2. มีการจัดครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้ารับความรู้ความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน					
3. มีการให้ความรู้และทักษะแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ารับความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในเรื่องการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร					
4. มีการส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่กำหนด					
5. มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนสายสามัญครบถ้วนและมีคุณภาพ					
ข. เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้					
6. มีการปรับแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน					
7. มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา					
8. มีการจัดทำแผนการเรียนรู้เสร็จก่อนเปิดภาคเรียน					
9. มีการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรให้กับผู้เรียนเพิ่มเติม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ค. ด้านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน					
10. มีการจัดมุมวิชาการ					
11. มีที่นั่งเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน					
12. มีการอำนวยความสะดวกในการให้บริการวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน					
13. มีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของศูนย์การ เรียนรู้ชุมชนได้เหมาะสมกับการเรียนรู้					
14. มีการจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของศูนย์การเรียนรู้ ชุมชนมีความสะอาด เรียบร้อย มีบรรยากาศการเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรด พิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง ตามรายการต่างๆ แล้ว แสดงความคิดเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องลำดับความคิดเห็น โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ก. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
1. ชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน					
3. สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร					
4. ส่งเสริมการนำความรู้ความสามารถไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น					
ข. โครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของการกำหนดจำนวนหน่วยกิตใน รายวิชาต่างๆและการจัดกิจกรรม					
6. ภาษาไทย					
7. คณิตศาสตร์					
8. วิทยาศาสตร์					
9. ภาษาต่างประเทศ					
10. พัฒนาสังคมและชุมชน					
11. พัฒนาทักษะชีวิต 1					
12. พัฒนาทักษะชีวิต 2					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13. พัฒนาอาชีพ					
14. จำนวนชั่วโมงในการทำกิจกรรมคุณภาพชีวิต (กพช.)					
ค. การปฏิบัติตามกรอบภารกิจและภาระงานสอนของครู					
15. ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท					
16. ร่วมกิจกรรมของ กศน.					
17. ดำเนินการจัดหาผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริม อย่างต่อเนื่อง					
18. ให้คำปรึกษา และแนะแนวแก่ผู้เรียนและบุคคลทั่วไป					
19. มีการให้บริการวัสดุและสื่อแก่ผู้เรียนและ บุคคลภายนอก					
20. มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
21. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น					
22. มีเวลาให้ผู้เรียนซักถาม					
ง. การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการ สอน					
23. ประชาสัมพันธ์งานการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ และสายอาชีพให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ					
24. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆร่วมกับชุมชนที่รับผิดชอบ					
25. มีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูล ในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					

ตอนที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรด พิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง ตามรายการต่างๆ
แล้วแสดงความคิดเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องลำดับความคิดเห็น โดยตัวเลข
แต่ละตัวมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ก. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู					
1. ดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดได้ครบถ้วน					
2. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการเรียน					
4. มีการจัดกิจกรรมสอนเสริมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชาเฉพาะ					
5. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้เรียน					
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
ข. การวัดและประเมินผล					
7. มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
8. มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน					
9. วัดและการประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย					
10. ใช้วิธีวัดที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
ค. การบริหารหลักสูตร					
11. มีการแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียน					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
12. มีการจัดโปรแกรมการศึกษาตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร					
13. มีการจัดประชุมหรือปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องในการ แก้ไขปัญหา / พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
14. มีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของ รายวิชาที่สอนอย่างต่อเนื่อง					
ง. กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน					
15. วางแผนนิเทศร่วมกันทุกภาคเรียน					
16. มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
17. มีการช่วยเหลือผู้เรียนในเครือข่าย					
18. นำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน					
19. มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					

ตอนที่ 5 ด้านผลผลิตของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรด พิจารณาคูณลักษณะที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง ตามรายการต่างๆ แล้ว แสดงความคิดเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องลำดับความคิดเห็น โดยตัวเลข แต่ละตัวมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ก. คุณลักษณะทั่วไป					
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
2. มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและบุคคลทั่วไป					
3. มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลทั่วไป					
ข. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม					
4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต					
5. มีความขยันหมั่นเพียร					
6. มีความตรงต่อเวลา					
7. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
8. มีระเบียบวินัยในตนเอง					
9. เคารพกฎระเบียบของสังคม					

ตอนที่ 6 ข้อมูลการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง ให้ท่านเลือกระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีให้เลือก 2 ระดับ คือ

- 1 มีการปฏิบัติ ให้กาในช่อง มี
- 2 ไม่มีปฏิบัติ ให้กาในช่อง ไม่มี

รายการ	มี	ไม่มี
1. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนชัดเจน		
2. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน		
3. มีการประเมินระหว่างเรียนเป็นระยะๆ		
4. มีการวัดและประเมินหลังเรียน		
5. มีการประเมินผลงานของผู้เรียน		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการ / ข้าราชการ / พนักงานราชการ / ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียนเขตคอนเมือง

ข้อคำถาม

1. ประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบได้อย่างไร

.....
.....

2. ทัศนคติที่เกี่ยวกับความร่วมมือกับชุมชนที่รับผิดชอบ

.....
.....

3. มีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน

.....
.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่องการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
(สำหรับผู้เรียน)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
2. คำตอบของท่านเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว ซึ่งผู้วิจัยจะถือเป็นความลับที่ใช้เฉพาะ และคำตอบของท่านจะไม่มีผลใดๆต่อตัวท่าน
3. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้ มี 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ปัจจุบันท่านเรียนที่ศูนย์การเรียนชุมชนใด

( ) ศรช. การเคหะท่าทราย	( ) ศรช. บึงขี้
( ) ศรช.เคหะทุ่งสองห้อง	( ) ศรช. เมืองทองนิเวศน์ 1
( ) ศรช. วัดพระมิ่งมี	( ) ศรช. วัดหลักสี่
( ) ศรช. วัดคลองบ้านใหม่	( ) ศรช. วัดสันติบุญมาราม
( ) ศรช. ปิ่นเจริญ 4	( ) ศรช. สีนวงศ์
( ) ศรช. ดาวทอง	( ) ศรช. วัดพุทธสยาม
( ) ศรช. สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี	

2. เหตุจูงใจสำคัญที่ทำให้ท่านมาเรียนในสถานศึกษานี้

( ) ไม่มีโอกาสเรียนก่อนหน้านี้	( ) เรียนที่อื่นมาแล้วไม่จบ
( ) เรียนตามเพื่อน	( ) เรียนเพื่อนำความรู้ไปใช้ในงาน
( ) อื่นๆ (โปรดระบุ)	

3. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับใด

( ) ประถมศึกษา	( ) มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย	

4. ท่านเริ่มเข้ารับการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ .....ปีการศึกษา.....

ปัจจุบันท่านทำงานอะไร

( ) รับราชการ	( ) รัฐวิสาหกิจ
( ) เอกชน	( ) ลูกจ้าง
( ) ยังไม่มีงานทำ	( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรด พิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง ตามรายการต่างๆ
แล้วแสดงความคิดเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องลำดับความคิดเห็น โดยตัวเลข
แต่ละตัวมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ก. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
1. ชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน					
3. สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร					
4. สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น					
ข. โครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของการกำหนดจำนวนหน่วยกิตใน รายวิชาต่างๆและการจัดกิจกรรม					
6. ภาษาไทย					
7. คณิตศาสตร์					
8. วิทยาศาสตร์					
9. ภาษาต่างประเทศ					
10. พัฒนาสังคมและชุมชน					
11. พัฒนาทักษะชีวิต 1					
12. พัฒนาทักษะชีวิต 2					
13. พัฒนาอาชีพ					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
14. จำนวนชั่วโมงในการทำกิจกรรมคุณภาพชีวิต (กพช.)					
ค. การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู					
15. ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท					
16. ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกครั้ง					
17. ดำเนินการจัดหาผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริม อย่างต่อเนื่อง					
18. ให้คำปรึกษา และแนะแนวแก่ผู้เรียนและบุคคลทั่วไป					
19. มีการให้บริการวัสดุและสื่อแก่ผู้เรียนและ บุคคลภายนอก					
20. มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
21. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น					
22. มีเวลาให้ผู้เรียนซักถาม					
ง. การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุน การสอน					
23. ปฏิบัติหน้าที่สอนหรือพบกลุ่มตรงเวลาทุกครั้ง					
24. ครูมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน					
25. ครูมีความรู้ความสามารถในด้านการถ่ายทอดความรู้					
26. ครูมีความเสียสละทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอน					
27. ครูตอบข้อซักถามนักเรียน ได้ชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรด พิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง ตามรายการต่างๆ
แล้วแสดงความคิดเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องลำดับความคิดเห็น โดยตัวเลข
แต่ละตัวมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ก. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู					
1. ดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดได้ครบถ้วน					
2. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการเรียน					
4. มีการจัดกิจกรรมสอนเสริมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชาเฉพาะ					
5. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้เรียน					
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
ข. การวัดและประเมินผล					
7. มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
8. มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน					
9. การวัดและการประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย					
10. ใช้การวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ค. การบริหารหลักสูตร					
11. มีการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนก่อนเรียน					
12. มีการจัด โปรแกรมการศึกษาตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร					
13. มีการจัดประชุมหรือปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องในการ แก้ไขปัญหา /พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
14. มีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของ รายวิชาที่สอนอย่างต่อเนื่อง					
ง. กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน					
15. วางแผนนิเทศร่วมกันทุกภาคเรียน					
16. มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
17. มีการช่วยเหลือผู้เรียนในเครือข่าย					
18. นำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน					
19. มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					

ตอนที่ 5 ข้อมูลการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง ให้ท่านเลือกระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีให้เลือก 2 ระดับ คือ

- 1 มีการปฏิบัติ ให้กาในช่อง มี
- 2 ไม่มีปฏิบัติ ให้กาในช่อง ไม่มี

รายการ	มี	ไม่มี
1. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนชัดเจน		
2. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน		
3. มีการประเมินระหว่างเรียนเป็นระยะๆ		
4. มีการวัดและประเมินหลังเรียน		
5. มีการประเมินผลงานของผู้เรียน		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
วุฒิการศึกษา กศ.บ. (คณิตศาสตร์)
กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
ค.ค. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
2. ชื่อ ดร. ปาน กิมปี
สถานที่ทำงาน สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน
วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก สาขาพัฒนศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์พิเศษสาขาการศึกษานอกระบบ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. ชื่อ นายอนันต์ เมาระพงษ์
สถานที่ทำงาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
ประกาศนียบัตรบัณฑิต ศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
4. ชื่อ นางดาริณี นันทาวรณช
สถานที่ทำงาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี บรรณารักษศาสตร์
ปริญญาโท สาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครู คศ.3
5. ชื่อ นางศรินทรา โยสีดา
สถานที่ทำงาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครู คศ.2

ภาคผนวก ข

ผลตรวจสอบความตรงของค่า IOC

ตารางค่า IOC จากการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร						
ก. การเตรียมบุคลากร						
1. มีจำนวนครูเพียงพอกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	1	1	1	0	1	0.80
2. มีการจัดครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้ารับความรู้ความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
3. มีการให้ความรู้และทักษะแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ารับความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในเรื่องการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.00
4. มีการส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	1	1.00
5. ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนตามสัญญา	1	1	1	1	1	1.00
ข. เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน/แผนการเรียนรู้						
6. มีการปรับแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	1.00

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
7. มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา	1	1	1	1	1	1.00
8. มีการจัดทำแผนการเรียนรู้เสร็จก่อนเปิดภาคเรียน	1	1	1	1	1	1.00
9. มีการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรให้กับผู้เรียนเพิ่มเติม	1	1	1	1	1	1.00
ค. ด้านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
10. มีการจัดมุมวิชาการ						
11. มีที่นั่งเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	1	0	1	1	1	0.80
12. มีการอำนวยความสะดวกในการให้บริการวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
13. มีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนได้ เหมาะสมกับการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
14. มีการจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความ สะอาดเรียบร้อย มีบรรยากาศการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
2. ด้านปัจจัยที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
ก. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
1. ชัดเจนเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	1.00

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
2. เหมะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	1	0	1	1	1	0.80
3. สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.00
4. ส่งเสริมการนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	1.00
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น	1	1	1	1	1	1.00
ข. โครงสร้างหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.00
ความเหมาะสมขององค์ความรู้ในรายวิชา ต่างๆและการจัดกิจกรรม						
6. ภาษาไทย	1	1	1	1	1	1.00
7. คณิตศาสตร์	1	1	1	1	1	1.00
8. วิทยาศาสตร์	1	1	1	1	0	0.80
9. ภาษาอังกฤษ	1	1	1	1	1	1.00
10. พัฒนาสังคมและชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
11. พัฒนากิจกรรมชีวิต 1	1	1	1	1	1	1.00
12. พัฒนากิจกรรมชีวิต 2	1	1	1	1	1	1.00
13. พัฒนาอาชีพ	1	1	1	1	1	1.00

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
14. จำนวนชั่วโมงในการทำกิจกรรมคุณภาพชีวิต (กพช.)	1	1	1	1	1	1.00
ค. การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครู	1	1	1	1	1	1.00
15. ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกประเภท	1	1	1	1	1	1.00
16. ร่วมกิจกรรมของ กศน. ทุกครั้ง	1	1	1	1	1	1.00
17. ดำเนินการจัดหาผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะมาสอนเสริมอย่าง ต่อเนื่อง	1	0	1	1	1	0.80
18. ให้คำปรึกษา และแนะแนวแก่ผู้เรียนและบุคคลทั่วไป	1	1	1	1	1	1.00
19. มีการให้บริการวัสดุและสื่อแก่ผู้เรียนและบุคคลภายนอก	1	1	1	1	1	1.00
20. มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
21. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น	1	1	1	1	1	1.00
22. มีเวลาให้ผู้เรียนซักถาม	1	1	1	1	1	1.00
ง. การปฏิบัติตามกรอบภารกิจในภาระงานสนับสนุนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
23. ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญและสาย อาชีพให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ						
24. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ร่วมกับชุมชนที่รับผิดชอบ	1	1	1	1	1	1.00

ข้อคำถาม	ผู้ช่วยฯ คนที่ 1	ผู้ช่วยฯ คนที่ 2	ผู้ช่วยฯ คนที่ 3	ผู้ช่วยฯ คนที่ 4	ผู้ช่วยฯ คนที่ 5	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
25. มีการสำรวจประชากรวัยแรงงานเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
ก. การจัดการเรียนการสอนของครู						
1. ดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดได้ครบถ้วน	1	1	1	1	1	1.00
2. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการเรียน	1	1	0	1	1	0.80
4. มีการจัดการเรียนเสริมเพื่อเพิ่มความรู้นักเรียนเฉพาะ	1	1	1	1	1	1.00
5. มีการจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
6. มีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	1	1	1.00
ข. การวัดและประเมินผล	1	1	1	1	1	1.00
7. มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
8. มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน	1	1	1	1	1	1.00
9. การวัดและการประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1.00
10. ใช้การวัดที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	1	1	1	1	1	1.00

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
ค. การบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.00
11. มีการแจ้งรายละเอียดของหลักสูตรให้ผู้เรียนก่อนเรียน	1	1	1	1	1	1.00
12. มีการจัดโปรแกรมการศึกษาตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร	0	1	1	0	1	0.60
13. มีการจัดประชุมหรือปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00
14. มีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาที่สอนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00
ง. กระบวนการกำกับ ติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
15. วางแผนนิเทศร่วมกันทุกภาคเรียน	1	1	1	1	1	1.00
16. มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00
17. มีการช่วยเหลือผู้เรียนในเครือข่าย	1	1	1	1	1	1.00
18. นำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00
19. มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
ด้านผลผลิต	1	1	1	1	1	1.00
ก. คุณลักษณะทั่วไป						
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
2. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและบุคคลทั่วไป	1	1	1	1	1	1.00
3. มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลทั่วไป	1	1	1	1	1	1.00
ข. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม						
4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต	1	0	1	1	1	0.80
5. มีความขยันหมั่นเพียร	1	1	-1	1	1	0.60
6. มีความตรงต่อเวลา	1	1	1	1	1	1.00
7. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1	1	1.00
8. มีระเบียบวินัยในตนเอง	1	1	1	1	1	1.00
9. เคารพกฎระเบียบของสังคม	1	1	1	1	1	1.00

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวพิมลพรรณ เพชรสมบัติ
วัน เดือน ปีเกิด	22 มิถุนายน 2519
สถานที่เกิด	อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิชาโท วัตถุประสงค์ศึกษา
สถานที่ทำงาน	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง
ตำแหน่ง	ครูศูนย์การเรียนชุมชน ผู้ประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา